

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
Októberben pedig az egyeztetés 20 fill.
márciusban következőnél 16 fill.

Egyikét pedig az 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, december 19.

Mal számunk főbb közleményei:

- Szabad egyház szabad államban.
- Az aradi állami tisztviselők közgyűlése.
- Osztrák vízit.
- Magyar pilóta a tripoliszi harctéren.
- Magyarok győzelme Münchenben.
- Pofozkodás a templomban.
- Hélet az aradi kaszinó kilakoltatási perében.
- Bankcsalók kerestetnek.
- Kovács Mihály halála.
- Reformok az aradi rendőrségen.
- Botrány a vakok intézetében.

Az állami tisztviselők

Arad, december 18.

Akiknek régi szokásuk az állam rosszul fizetett tisztviselőit a saját politikai céljaik és érvényesülésük számára kihasználni, azok a kellemetlen csalódás érzésével fogadhatták ama hírt, hogy az aradi állami hivatalnokok tegnap tartott közgyűlése imponáns volt s hiányzott belőle az a hang, amit az önzetlennek nem mondható intrikusok vártak. Komoly, öntudatos, a jogait követelő munkás hangja volt az, amely a tegnapi közgyűlésen dominált, s nem talált abban senki naiv fenyegetőzést, üres ökölrázást. Ez helyes és örvendetes; a harcnak ezt a módját válasszák csak a politikusok; az állam munkás tábora erejének tudatában kér, de nem követelőzik.

Az új elnök személyének megválasztása is szerencsésnek mondható; ez a választás jellemzi az egész haremmodort, amelyet az állami tisztviselők

egzisztenciájuk védelmében követnek. Krenner Miklós dr. európai műveltségű, nagy látókörű, pallérozott elme, akinek irányítása mellett komoly eredményekhez juthat a kitarással s szívósan akaró tisztviselő tábor. S most ilyen vezetőre van szükségük az állam hivatalnokainak. Mert a mozgalmuk egyre zajosabbá válik és a fölkapart hullámok fölborulással fenyegetik akciójuk sikerét. Hiszen a tisztviselők helyzete felől senki sincs tévedésben. Tudjuk nagyon jól, hogy mily távol esik attól, hogy rendezetnek és kielégítőnek mondhatnók. Nem enyhíti az sem, hogy a társadalom valamennyi osztálya nyög a megélhetés terhei alatt. De tudja ezt a kormány is. Epen azért igyekezett legalább pillanatnyilag segíteni a legjobban rászorultakon a pénzügyminiszter, aki egyébként maga is jelezte a segítség ideiglenes voltát. Ezzel a segítséggel azonban az állami tisztviselők sehogy sincsenek megelégedve, de még a kilátásba helyezett fizetésrendezés mértékével sem. Most várják a kormányelnök és a pénzügyminiszter végleges nyilatkozatát, a mi a miniszterelnök távolléte miatt késett. Ezért nem járhatott eddig a küldöttség a kormány tagjainál.

Mindenekelőtt meg kell állapítanunk, hogy a tisztviselők, mozgalmuk érthető okai mellett is téves kéreknymon indultak legutóbbi határozatukkal; mert a kormánynak nem

szándéka az, hogy a tisztviselők munkásságát alamizsnaadással biztosítsa. Téves nyomon azért is, mert a terjedelmes, több százezernyi státus fizetésrendezése nem történhet megrohanás útján. A pénzügyminiszter nem a magáéból adja oda a számvetés szerint szükségesnek látszó harminchárom milliót, hanem az ország pénzéből. A kormány felelős nem csak az egyszer kiadott összegért, hanem azért is, hogy vállalhat-e olyan terhet, a melyet az ország pénzügyei jövőre megbirhatnak? Ezzel bizonyára tisztában kell lenniük a tisztviselők élén álló, értelmes és érdemes, tapasztalt és tanult embereknek. Ő tőlük várjuk azt, hogy a kétségtelen nehéz viszonyok közt levő, tehát a zugolódásra hajlandó kisebb tisztviselők várakozását szertelen kívánságokba csapongani ne engedjék. Amíg a kérdés az igazság, jogosság és méltányosság között forog: addig az egész közvélemény támogatja a tisztviselők kívánságát. De ha csupán a maguk osztályának előnyét tolva előtérbe, olyan rendezést akarnának, amely az egész polgárságot a lehetetlenség határáig terhelné, akkor a milliók közvéleménye hamar ellenük fordulna. Mert hiszen a megélhetés sulya még jobban nehezedik azokra, akiknek léte nincs oly biztos alapokra fektetve, mint az állami tisztviselőké. Nem csupán a magántisztviselőket értjük itt, akiknek jövedelmének határt szab a

Karácsony előtt.

— Családi kép. —

(A család az asztalnál ül. A papa ríktó mohósággal eszik, mert világosan érzi, hogy valami veszedelem kóvályog a levegőben és olyanforma, — bár mint kitűnik — oktalán reményei vannak, hogy idejekorán kikerülheti a veszedelmet. Különbben régi tapasztalatait is sorompóba állítja a siker érdekében; azaz felölti a lehető legzordabb és legkeményebb arckifejezést. A három gyerek kello fenytés után csendben eszik, csak az asszony sóhajtozik.)

A papa (villájára szur egy darab sültet): Mondhatom, finom formája van ennek az — izének. Régen elkergette volna a szakácsnőjét, ha a gyomrom épségére adna valamit. De hát persze, én csak az igavonó vagyok, aki nem érdemel különb figyelmet. A legutolsó parasztvendéglőben jobban csinálják az ilyesmit.

Az asszony (ingerülten): Mari direkt úgy készítette, amint te kívántad. Csakhogy mamegint harapós kedvedben vagy...

(Az ember nem felel, mert nagyon meg van elégedve azzal, hogy az asszony már is konstataulta azt a tényt, mely így közvetlenül karácsony előtt nagyon áldáshozó. Eszik tehát, csak a gyerekekre vet néha haragos tekinteteket, akik ragyogó szemekkel néznek össze és kuncognak.)

A papa (rákiált a gyerekekre): Csend!...

A mama (sóhajt): Béla, ma sétálni voltam a gyerekekkel...

(A papa hallgat.)

A mama (erősebben)? Hallod? Sétálni voltam.

A papa (zordan): Azt hiszem, ezt elég gyakran megcsinálod.

A mama (habozva)? Igen... de ez... hogy is mondjam, — ez nem olyan séta volt. (Élénkebben) Edes fiam, ha látnád, micsoda pompás kirakatok vannak mindenfelé...

(A papa hallgat és eszik.)

A mama: Különösen a belvárosban. Egész gyönyörűség. (Sóhajt.) Nem csoda, hiszen néhány nap még — és itt van karácsony.

A papa (mérgesen): Azt úgy is tudom, ha nem emlegeted folyton. Tegnapelőtt fosztottál ki; cdaadtam a legutolsó filléremet, már most hagyj békén.

Az asszony (gunyosan): Azt a nyomorult pár koronát? Szép. Hát ez az egész? Ebből akarsz te ajándékot mindenkinek: a szakácsnőnek, szobaleánynak, a gyerekeknek, nekem — sőt talán — ami nem lehetetlen, csak mulatságos — magadnak is?

A papa (ingerülten csapja le villáját): Na, hát már nyugodtan nem is lehet ennem itthon. Legalább várhattál volna, a míg méreg nélkül nyelem le ezt a néhány falatot. Tehát csupán rongyos pár korona, a mit keservesen kiizzadtam számotokra? (Kegyetlen gunyval) Nem méltóztatna parancsolni asszonyom a bőrtömöt is? (Derülten): Engem ne zaklass többé, egyetlen fillért se adok, ha mindjárt garmadá val állana előttem a pénz. Érti? Egy fillért se. Nem vagyunk se grófok, se bankárok, hogy husz forintos játékezerket vehessek... (A két

nagyobb gyerek sokatmondóan löki meg egymást. A szemük összevilít) ... és maga is beérnetné egyszerűbb karácsonyi meglepetésekkel.

Az asszony (fájdalmasan): Csak beszélj. Ez illik hozzád. A családod neked semmi, jól tudom... (Sir.)

A papa (levágja az asztalkendőt): Na, ez már sok.

Az asszony (zokog): Tudom, sok... mindan sok...

A papa (állagyl): Legyen eszed. Jól tudod, hogy ami csak telik tőlem, mindent szívesen teszek...

Az asszony (felragyogó szemekkel): Igazán! (Megöleli.) Oh, te kedves, jó fiu! Na hát akkor gyere velem holnap, hogy megmutassam, amit a magam számára óhajtok. Gyönyörű darab, az bizonyos. Középen van egy nagy, sugárzó kő, körülötte apróbbak, mintha csillagok fognák körül a napot. Fel is próbáltam, mert tudtam, hogy ugylis megveszed. Hidd el, nagy-szerűen emeli az arcodat. Sokkal szebb, elegánsabb, intelligensebb fejem van vele. Majd meglátod. Oh Béla, köszönöm, nagyon köszönöm... (Elérzékenyülten csókolja meg.)

A papa (kétségbeesetten): Te szerencsétlen, mire gondolsz?

Az asszony (a függőjére mutat): Hiszen láthatod, hogy ezt a kis osufságot már nem hordhatom. Sajgoné — pedig micsoda az ura hozzád képest — háromszor ekkora gyémántot hord.

Az egyik fiu (sunyi arccal figyel az ap-

konkurrencia is; hanem értjük a vállalkozásból élőket, akik a legnagyobb számmal vannak, s akiknek életet az eshetőségek nagyobb mértékben befolyásolják: ilyenek a gazdák, iparosok, kereskedők. Ezek mit csinálnak a folyvást emelkedő drágaság miatt.

Ha beletekintünk a mozgalom részleteibe, azt látjuk, hogy a volt koalíció egyes vezérlő tagjai ma is ott rázzák a kolompot a tisztviselők között. Vajon a mikor volt rá idejük, miért nem szoritották a koalíciós kormányt a fizetésrendezés megvalósítására? A koalíciós kormány ezzel is adós maradt és az ígéretek terhét számolás nélkül a mai kormány nyakán hagyta. A kormány elő is készítette a rendezést, de azt a mélyreható változást sebtében nem lehet megvalósítani.

Olcsó ellenzéki jelszó az is, ha a katonai terhek emelkedését állítják szembe a tisztviselői fizetésekkel. Ha arra van pénz, legyen erre is. Akik ezen a jelszón nyargalnak, azok valóban gondolkodás, értelem nélkül igyekeznek népszerűségi tőke birtokába jutni. Ne ámtassák magukat az ilyen malomalatti kiszólásokkal a tisztviselők. Nem is szólva most a védelmi föltételekről, a melyeket felemás módon kezelni nem lehet, mert vagy tökéletes a véderő, vagy még egy millió is kár rája: csak azt akarjuk hangsúlyozni, hogy a véderő terhével szemben nagy szociális megkönnyebbedés, sok ezer ember további keresőképességének megteremtése áll, másrészt pedig az arra fordított költség nem kidobott pénz, mert a mezőgazdasági és ipari csatornákon ismét visszafolyik. Ez a tisztviselői fizetéseknel is így van, tehát ellen-analogiáképpen jogosan nem hozhatjuk föl a véderő költségeinek szaporítását.

ját s minthogy a megtérésnek est a pillanatát a maga céljaira kiaknázandónak tartja, óvatosan, de vakmerően kockáztatja meg): Papa, én egy hegédüt szeretnék, de nagyot, igazit, amilyen a cigányoknak van, meg fióbart, meg...

A másik fiu (szintén vérszemmet kap, tehát tulkiabálja a bátyját): Nekem lovat, képeskönyvet, igazi ringlispielt végy, papa...

A papa (vérszójósi nyugalommal): Ugy? Egyebet semmit?

A harmadik gyerek (aki még csak öt éves. Tágra nyitja a csodálkozásában a szemét): A papa? Hiszen a Jézuska hozza... (A két nagyobb gyerek harsogva nevet.)

Az egyik: Te kis buta.

A mama: Csend legyen. Elhallgattok? Igen, a Jézuska fog hozni mindent. Mit is szeretnél?

A papa (bőszülten): Azt hiszem, elég volt már...

A mama (szeliden): Dehogy. Hát a szakácsnő, a szobaleány, meg a tejesasszony, meg a gyümölcsösök, meg a házmesterné kis lánya, meg az én testvéreim, azoknak a gyermekei, meg a te testvéreid, hasonlóképpen azoknak a gyermekei, meg a...

A papa (kétségbeesett ordítással ugrik fel és rohan a kabátjáért): Gyilkosság! Ez már a legvérengzőbb tigrisi támadás...

A mama (sír): Nem szégyelled? Hát így ismered családapi kötelességedet?

(A papa felig magára rángatott kabáttal elrohan, a gyerekek ijedten néznek egymásra.)

A kicsike (aki még csak öt éves. Nagy meggyőződéssel): Azért a Jézuska mégis csak eljön.

Törökne Kovács Hermin.

A tisztviselők követelésének tárgyi igazságát helytelen dolog fenyegetőzéssel rontani, erkölcsi értékét leszállítani. Bizonyos oldalról nem jogtalanul hangoztatják azt a figyelmeztetést, hogy a tisztviselők súlyos helyzetének bizonyos tekintetben maguk a tisztviselők is az okai. Mert valahányszor egy állás megüresedik, százával rohanják meg és nem keresik, hogy a fizetés megfelel-e képességüknek, vagy életföltételeiknek; hanem kézzel-lábbal, minden protekció megmozdításával dolgoznak azon, hogy azt a kezdetben jelentéktelen jövedelmű állást elnyerhessék. Sőt a protekciók hajszájának tulajdonítható az is, hogy a tisztviselői állások mértéktelenül megszorodtak. Nemzeti betegségeink, hogy a magánvállalkozás vesződségétől fázik a fiatalság és mielőbb kényelmesnek látszó puha státus-fészekbe akar beülni. Csak ott és évek hosszú sora után veszi észre, hogy az az uraság csak cifra nyomoruság, titulus.

Nincs méltányos ember Magyarországon, aki ne látná be a tisztviselők nehéz helyzetét; de mert ezen mindenki segíteni akar, kérjük nyomatékosan a tisztviselőket, ne rontsák meg ezt a rokonszenvet valami tulzó és magasabb értelmi fokon álló egyénekhez nem méltó föllépéssel.

Szabad egyház szabad államban.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 13.

A képviselőház ma folytatta a kultusztárca vitáját. Tekintettel arra, hogy csak az általános vitához még nyolc szónok van feliratkozva, nem valószínű, hogy az általános vita holnap véget ér. A részletes tárgyalásnál újabb vita lesz, ami szintén eltart egy napig.

Beöthy Pál elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést. A jegyzőkönyv felolvasása és hiteltelítése után.

Elnök jelenti, hogy a király e hó 28 ára hívta össze Bácsba a delegációt. Javasolja, hogy a Ház e hó 20 án válassza meg a delegátusokat. Több elnöki előterjesztés után.

Lukács László pénzügyminiszter beterjeszti az egy óra szóló indemntásra vonatkozó javaslatot, továbbá kéri a javaslatnak a pénzügyi bizottsághoz való utalását.

A Ház így határoz.

Beöthy László kereskedelmi miniszter beterjeszti az Adria tengerhajózási társaság meghosszabbított szerződését, benyújtja továbbá a Svédországgal kötött kereskedelmi szerződést.

Hegedűs Kálmán az állandó igazoló-bizottság előadója jelentést tesz Beöthy László kereskedelmi miniszter hosszúpályii mandátumáról és öt a tíz napos fentartási idő után végleg igazolt képviselők közé kívánja soroztatni.

Következett ezután az 1912. évi állami költségvetés folytatólagos tárgyalása.

(Kultusztárca.)

Gieswein Sándor: Azt kifogásolja, hogy nálunk hiányzik az egységes nemzeti kultúra, mely bennünket a külfölddel összeköthet. Polemizál Kelemen Samuval és vele szemben vitatja a liberális ifjusági nevelést. Basaél a tanítók helyzetéről, melynek javítását sürgeti. Üdvözlö a minisztert, aki két új egyetemet állít fel. Különösen örül a pozsonyi egyetemnek, de örül annak is, hogy Debrecenben protestáns theologiai fakultás lesz, legalább a papjelölteknek nem kell külföldre menni a magasabb képzésért. Ezzel szemben azonban kívánja a budapesti egyetem kebelében levő katolikus theologiai fakultás fejlesztését. Attér ezután a katolikus autonómia, amit lelke mélyéből óhajt,

mert a jelenlegi helyzet tarthatatlan. Hozzájárul az eddig benyújtott határozati javaslatokhoz. A miniszter iránt elismeréssel viseltetik bár, de a kormány iránti bizalmatlanságánál fogva a költségvetést nem fogadja el.

Bakó József a pártonkívüli 48 asok nevében szól és bírálja a javaslatot. A felekezeti tanárok helyzetéről szól, akik ugyanolyan képzettség mellett, ugyanolyan munkát végeznek, mint az állami tanárok. Tehát teljesen méltányos az a kérés, hogy ugyanolyan elbánásban is részesüljenek. Hivatkozik a miniszter ígéretére, aki a rendezést megígérte. Ezután a községi és felekezeti óvónók sanyaru helyzetét festi le és kéri helyzetük javítását. A javaslatot nem fogadja el.

Szünet következett.

(Szünet után.)

Simonyi-Semadan Sándor (néppárti.) Elismerésért fejezi ki a miniszternek, bizalmáról biztosítja és a javaslatot elfogadja.

Molnár János szerint a szabad egyház szabad államban elvét legtöbbször az egyháznak állami erővel való leigázására használták föl, ezért ragaszkodik az egyház az állammal való kapcsolatához. Az oktatás nem az állam feladata. Az egyház a maga oktató hivatását mindig jobban ellátta, mint az állam.

Rákosi Viktor üdvözlö a minisztert a debreceni egyetem szervezéseért, azután a magyar tanítószolgálat helyzetét teszi szóvá. A tanítók munkája hasonlít Szizifusz és Tantalusz szenvedéséhez. Most, mikor keserű panaszait kiöntötték, olyan volt ez, mintha Szizifusz és Tantalusz találkoztak volna s elmondták volna egymásnak keserveiket. A magyar tanítószolgálat helyzete hasonló azokhoz a cölöpépítményekhez, amelyekben Velece fényes palotái emelkednek. A mi fent van, azt díszítjük, de a mi odalent, a sós vízben áll, azzal nem sokat törődünk, holott az tartja a terhet. Ha az alap megromlik, az épület összerokkad. A költségvetést nem fogadja el.

Lengyel Zoltán a szakiskolákról beszél. A kereskedelmi szakiskoláknak az állapota tarthatatlan ezeket az iskolákat teljesen a kereskedelmiügyi miniszter hatásköre alá kellene rendelni. A produktív pályákra való felső képzést teljesen rendezni kellene. Kontingenciái kellene a jogi pályákra menekülőknél számát. A szépművészeti egyetemet ajánlja a miniszter figyelmébe. A költségvetést politikai pártállásánál fogva nem fogadja el.

Elnök a tanácskozást három órakor félbeszakítja és a holnapi ülés napirendjének megállapítása után az ülést bezárja.

VÁROS ÉS MEGYE.

A vashidak deficitje. Arad város törvényhatósági bizottsága felírt a kereskedelmi miniszterhez és a vashidak forgalmáról készített statisztika alapján azt kérte, hogy a mutatózó fedezeti hiányt a miniszter térítse meg tárcája terhére. Tudvalevő, hogy a város számításai szerint 60-65.000 korona hiány jelentkezik és az építés kezdete előtt a miniszter a maga számításai alapján azt ígérte, hogy a város segítségére siet, mert nem hiáné, hogy 35.000 koronánál magasabb lesz a deficit. Ma érkezett leiratában kijelenti, hogy nem zárkozik el a segitéstől, de az összeg nagyságáról most nem nyilatkozik, majd csak akkor ad végleges választ, ha az év befejeztével tízenkét hónapnak adatai állanak rendelkezésre, mert az elmúlt évszám esztendőből származó kimutatás alapján még tiszta képet nem tudott alkotni magának a nyújtandó államsegély nagyságát illetőleg.

A temetői út. A gazdasági szék mai ülésén Koch Daniel interpellációt intézett Lócs Részó gazdasági tanácsoshoz amiatt, hogy a zsidótemetőhöz vezető út olyan elhanyagolt állapotban van, ami már nemcsak a város, de a kegyelet szempontjából is botránvos és sértő. Az ülésen jelenvolt Nachtnebel Ödön főmérnök ígéretet tett, hogy a mérnöki hivatal sürgősen el fogja rendelni az út helyrehozatalát. Remélhetőleg nem akad majd a város házában ismét valaki, aki meggátolja az utjavítást, a kövezési alap deficitjére mutatóva és nem fognak erre a valakire hivatkozni azok, akik belátják, hogy a javítás szükséges, de takaróul előveszik a szigorú pénzügyi kapacitást.

Az aradi állami tisztviselők közgyűlése.

(Uj elnök választása. — Országos kongresszus.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az állami tisztviselők aradi köre vásárnap délután tartotta rendkívüli közgyűlését, melyen két igen fontos, az elnökválasztás és a drágasági és családi pótlék ügye került tárgyalásra.

Az ülést, melyen számosan vettek részt, Schweigert Péter nyitotta meg a korelnökül Székely Salamon tanárt kérte megválasztani. Azután Róka József elnök és Jánossy Győző társelnök lemondását jelentette be, sajnálatát fejezve ki, hogy a tisztviselő érdekek e két kiváló harcosát jövőben nélkülözni kell a körnek. Egyébként Rókanak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a közgyűlés eddigi fáradozásáért.

Schweigert tükár az elnökséget ért támadásokra reflektálva bizonyítja, hogy az ép akkor dolgozott legerősebben a tisztviselők érdekében, mikor a támadások érték. Ova inti a tisztviselőket a mesterségesen szított ellentétéktől és szétbuzásoktól, mert hiszen egyedüli erejük a tisztviselőknél az összetartásban rejlik.

Uj elnökül a választmány egyhangu határozatából Krenner Miklós dr. tanárt ajánlja, akiben az egész tisztviselőkar bizalma is összpontosul.

Krenner dr.-t egyhangu lelkes közféltálatással választotta a közgyűlés a kör elnökévé.

Az alelnöki állást csak a rendes közgyűlésen töltheti be.

Schweigert tükár maga részéről is bejelenti, hogy a rendes közgyűlésen visszavonhatatlanul lemond. Tisztét addig azért nem hagyja el, nehogy meggyanúsítsák, hogy ily nehéz időkből a felelősség és munka elől futott meg.

Székely elnök elismerő szavakkal nyilatkozik Schweigert tükár önzetlen és fáradhatatlan működéséről s kéri szándékát a köz érdekében megmásítani.

Zugó taps mellett foglalta el az új elnök, Krenner Miklós dr. az elnöki széket. Nagyszabású megnyitó beszédében a nyit, őszinte, igazmondást jelölt meg jövő működése irányelveit mindenkor és minden körülmények közt.

Meggyőző érvekkel bizonyította a tisztviselőkar küzdelmeinek jogos voltát.

A lelkes helyesléssel fogadott megnyitó után a drágasági és családi pótlék ügyére került a sor.

Schweigert tükár ismertetőn az ügy eddigi fázisait, tiltakozik irányadó helyről hangoztatott azon, e küzdelem jogosultságának élet venni akaró nyilatkozat ellen, hogy a magyar tisztviselőkar jobb helyzetben volna az osztrákokénál, mert ennek ép ellenkezője áll.

Javasolja, hogy a közgyűlés egyhangu fogadja el az Országos egyesület e hó 10-iki rendkívüli közgyűlésén hozott határozatokat, melyek az V. fizetési osztályig minden állami alkalmazott részére (tanítóknak is) kívánják a drágasági pótlékot és pedig 1911. év január 1-től az országos egyesület által a királyi kormányhoz november 8-án beterjesztett emlékiratban felállított mértékben. Kíván a nyugdíjasok részére is drágasági pótlékot. A családi pótlékot nemcsak a gyermekekkel megáldott, hanem nő és családfenntartó tisztviselők és állami alkalmazottak részére is kéri megadni.

Javasolja, hogy e határozat a kormányelnöknek és pénzügyminiszternek megküldessék s Arad város képviselője a kérés hatóságos pártolására felkérésék.

Az országos egyesület kéressék fel, hogy ha 1912. január 1-éig kielégítő ígéretet nem kap, vagy ily intézkedést nem lát ez ügyben, hívjen össze sürgősen országos kongresszust. E kongresszuson a kör és az egyes tisztviselő csoportok külön-külön képviseltessék magukat.

Bajtay dr. kéri az emlékiratot kísérő kérvényekben hangsúlyozni, hogy Arad mivel sem marad mögötte Budapestnek drágaság tekintetében.

A határozati javaslatot e kiegészítéssel egy-

hangulag s lelkesedéssel fogadták el s az elnökséget annak mielőbbi keresztülvitelével megbízták.

A gyűlés minden előzetes híreszteléssel szemben a legnagyobb rendben folyt le.

Osztrák vizit.

— Egy hónapi indeminitás. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 18.

Félnapos látogatást tettek Budapesten az osztrák kormány tagjai, akikhez most volt először szerencsésje a magyar politikuskoknak a Stürgkh kabinet megalakulása óta. Közös miniszteri értekezlet nem volt, ilyesmit nem is terveztek. De bizonyos, hogy az osztrák és a magyar kormány több fontos gazdasági kérdésről beszélgettek mintegy tájékoztató formában és előkészítették a legközelebb meginduló tárgyalásokat. Előszörban a huskérdésről volt szó s Ausztriának arról a kívánságáról, hogy Szerbiából és Romániából a megengedett kontingensen felül lehessen előállítást importálni. A magyar kormány itt újabb rekompenciós követelésekkel áll elő és valószínű, hogy a tárgyalások nagyon hosszú ideig tartanak.

Stürgkh gróf osztrák miniszterelnök, Roessler lovag kereskedelmi, Zaleski lovag pénzügyi és Forster báró miniszterek vásárnap reggel érkeztek Budapestre. Bráf földművelésügyi miniszter betegsége miatt nem jöhett. Stürgkh délelőtt a miniszterelnökségi palotába hajtatott, ahol felkereste Khuen-Héderváry grófot. A két miniszterelnök egy óra hosszat tanácskozott. Stürgkh azután József főhercegnél, Augusta főhercegnénél tett látogatást és felkereste a politikai pártok vezetőit, a magasabb-rangú hivatalnokokat, a testőr-kapitányokat, zászlósurakat, a herceggimást, a főrendiház és képviselőház elnökeit, a főpolgármestert és a főkapitányt. Roessler, Forster és Zaleski miniszterek meglátogatták Khuen-Héderváryt, továbbá Lukács László, Serényi Béla és Beöthy László minisztereket. A szakminiszterek több aktuális gazdasági kérdéssel konferáltak.

Délután két órakor Khuen gróf a vendégek tiszteletére ebédet rendezett a Nemzeti Kaszinóban. Megjelentek itt az osztrák és a magyar miniszterek. A lakoma négy óráig tartott. Az osztrákok negyedhatkor visszautaztak Bécsbe. Az első formális tanácskozás előrelátóan karácsony után lesz.

Az indeminitás.

Lukács László pénzügyminiszter a képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztett elő az 1912. év első hónapjában viselendő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról.

Lukács László pénzügyminiszter a következőképpen okolta meg a javaslatot. Tisztelt Ház! Az 1912. évi állami költségvetés előirányzatára vonatkozólag előterjesztésemet folyó évi október hó 12-én az országgyűlés képviselőházának benyújtottam. E költségvetési előirányzat országgyűlési tárgyalása már jelentékenyen előrehaladt ugyan, mindazonáltal tekintettel arra, hogy a tárgy fontosságához képest ez év végéig aránylag már csak rövid idő áll rendelkezésre, alig lehet kiállítás arra, hogy ez előterjesztés még az év folyamán törvényerőre emelkedjék. Ezért oly célból, hogy a közzadók kivételére és beszedésére, valamint a jövő évi adók kezelésére törvényes alap nyujtassék és az állam összes szükségletei az 1912. évi január elejével fedezve legyenek, van szerencsém a jelen törvényjavaslatot tisztelettel bemutatni. E törvényjavaslat első szakasza felhatalmazza a minisztériumot, hogy a magyar szent kerona országgaiban az adók és az állami jövedékekre vonatkozó összes jelenleg fennálló és az ezentúl hozandó törvényeket, azok időközben bekövetkező módosításainak figyelembevételével, az 1912. év első hónapjában érvényben tartsa és az ezek alapján befolyó adókból és egyéb jövedelmekből az állami kiadásokat fedezhesse. Ezekre néve a javaslat második szakasza szerint az 1911. évi állami költségvetésről szóló 1911. évi XIV. törvények határozatai irányadók. Minthogy azonban oly kiadások is felmerülhetnek, amelyek törvényes intézkedésen alapulnak és számszerűleg megállapítva nincsenek, arra is felhatalmazást kell kérni, hogy ezek a kiadások is fedezhetők legyenek. Ugyancsak a második szakasz rendelkezése szerint a javaslalban kért felhatalmazás alapján tett kiadások az 1912. évi költségvetés keretébe lesznek illesztendők. A költ-

segvetésre vonatkozó törvény életbeléptetése napjával, a harmadik szakasz értelmében a felhatalmazás hatályát veszti.

A pénzügyi bizottság délután öt órakor tartott ülésében foglalkozott a javaslattal és azt elfogadta.

A választói jog.

Héderváry gróf miniszterelnök felhívására újabbán a Katolikus Népszövetség terjesztette föl véleményét a választói jog reformja dolgában. A Katolikus Népszövetség válasza hangoztatja, hogy a mostani állapot tarthatatlan, mert több mint hatvan év óta semminemű jelentékenyebb változás nem történt a választói jog terén.

Ezért adassék meg a választói jogosultság minden 24-ik élet betöltött magyar állampolgárnak (férfinak), aki nem áll a választói jogosultsággal összeférhetetlen közszolgálatban, vagy a választói jogosultságból kizárva nincs. És pedig: 1. aki egyenes állami adót fizet, 2. aki tényleges katonai kötelezettségének eleget tett a egy helyen, két év óta állandóan lakik. 3. aki középiskolát, vagy ezzel egyenrangú iskolát végzett, 4. aki családfenntartó, 30-ik élet betöltötte a egy helyen, két év óta állandóan lakik, 5. akinek munkakönyve, cselédkönyve van s aki ugyanannál a munkaadónál, három év óta állandóan alkalmazva van.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés középponti választmánya tegnap délelőtt tartott középponti választmányi ülésében állapította meg állásponjtját a választói reform dolgában. Az elnökség határozati javaslata ezt mondja: Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az általános, egyenlő, titkos és községenkénti választójog mielőbbi megvalósulását a magyar nemzeti állam kiépítése, az ország demokratikus és gazdasági fejlődése érdekében föltétlenül kívánatosnak tartja. A választmány egyhanguan elfogadta a határozati javaslatot.

A pártkörökből.

Budapestről jelentik: A nemzeti munkapárt holnap este pártértekezletet tart, amelyen a pénzügyi tárca költségvetését fogják tárgyalni, egyszerűs mind az új delegátusokat fogják jelölni. Budapestről jelentik: Az ellenzéki pártok ma este tartották jelölő értekezleteiket, melyeken a jövő héten megválasztandó delegátusokat jelölték. A Kossuth-párt eredetileg Apponyi Albertet, Ságby Gyulát, Mezőssy Béát és Déry Zoltánt jelölte, — Ságby Gyula megjegyezte, hogy nem tartja helyesnek, ha ilyen fontos kiküldetésben a part elnöke hiányzik és indítványozza, hogy helyette Kossuth Ferencet válasszák meg a delegációba. A pártértekezlet egyszerűs mind kimondotta, hogy politikai bizalmatlanságból az indeminitási törvényjavaslatot nem fogadja el.

A Justh-párt értekezletén a hosszupályii kerület választásával foglalkozott és határozati javaslatot fogadott el, melyben köszönetét fejezi ki Buza Barnának, másrészt a kerület független polgárainak, akik minden hivatalos nyomással dacolva, saját fuvarukkal, ölelmükkel egy fillér költség okozása nélkül szavaztak a függetlenségi jelöltre. A párt az indeminitási nem szavazza meg, a delegációba pedig Batthyány Tivadar grófot, Holló Lajost és Bakonyi Samut jelölte. Végül elhatározták, hogy harmadik alelnöki állást kreálnak, melyre egyhangu lelkesedéssel Földes Bélát választották meg.

A néppárt mai értekezletén Zichy János grófot jelölte a delegációba.

VIDÉK.

Szegény gyermekek felruházása. Az utaradzsigmondházi „Petőfi asztaltársaság” e hó 17-én d. u. tartotta meg évente szokásos karácsonyfa-ünnepélyét, mely alkalommal 12 szegénysorsu gyermeket téli ruházattal látott el. Az ünnepélyt az asztaltársaság elnöke, Petile Jakab nyitotta meg, kibent tiszteletreméltó s bámulatos munka, gond, amelylyel ezen szegénysorsu gyermekek könyveinek letörlesztéséhez hozzájárul. Az ünnepély magasztosságát emelték azon énekek és szavaltatok, melyeket Prins Fidél ujaradi igazgató-tanító vezetése alatt növendékei előadtak. Igen szép alkalmi beszédet mondott Schaff György zsigmondházi tanító. Az ünnepély az ajándékok kiosztásával fejeződött be.

Bankcsalók kerestetnek.

— A bajusztalan tanító. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, december 18.

A fővárosi rendőrség ma sem hiszi még el, hogy a negyedmillió bankcsalást *Ryhliczky Zoltán* és *Bauer Lajos* kettesben követék volna el a detektívek lázasan sietnek minden nyom után, amely a harmadik tettestárs felé irányul. A közönség maga is szinte kutató társává vált a detektíveknek és egyremásra jelenti be a gyanús embereket és körülményeket.

Igy irányították a rendőrség figyelmét egy fővárosi tanítóra, aki az utóbbi időkben nagyban költökezelt s aki állítólag jó barátságban lett volna *Bauer Lajossal*. Ennek az adatnak a birtokába érkező módon jutott a rendőrség.

Egy fővárosi nagykereskedő cégnek egyik általános ismert ügynöke a *Simplon-kávéházban* véletlenül megismerkedett egy uri kinézésű emberrel, aki *Székely* mérnöknek mutatta be magát. Ez a *Székely* nevű ember beszélt ott a kávéházban, hogy jó lenne, ha a rendőrség utána nézne egy *Lévay* nevű fővárosi tanítónak, aki az utóbbi időkben feltűnően költökezik és aki *Bauer Lajossal* jó ismeretségben volt.

Az illető ügynök ezt a dolgot elmesélte egy másik kávéházban egy társaságnak. Véletlenül a közelemben ült *Mezey* detektív is, aki megballotta a dolgot és az illető ügynököt igazolásra szólította föl. Elmondta az ügynök, hogy az egész hirt egy *Székely* nevű mérnöktől hallotta a *Simplon-kávéházban*. A detektívek most már ennek a *Székely* nevű mérnöknek a felkutatásához fogtak. Három napig tartó keresés után ráakadtak a *Simplon-kávéházban*. Ekkor azonban kiderült, hogy se *Székelynek* nem hívják, se nem mérnök, hanem *Weisz* a neve, a *Rottenbiller-utca* 5. szám alatt lakik és sem állása, sem semminemű foglalkozása nincs. Ez a *Weisz* nevű ember maga is elmondta a nyomozást folytató *Mezey* és *Angyal* detektíveknek az illető tanítóról, hogy úgy tudja, hogy *Bauerrel* jó viszonyban volt és a tanító az utóbbi időkben feltűnően költökezett.

A nyomozó titkosrendőrök most már *Lévay* tanítónak a felkutatásához fogtak. Megtudták róla, hogy a *Damjanich* utcában lakik. Mindezekelőtt a házmesternél érdeklődtek utána, akitnek felmutatták a *Bauer Lajos* arcképét. A házmester elmondta a detektíveknek, hogy a tanítóhoz tényleg gyakrabban járt az utóbbi időben egy ember, aki feltűnően hasonlít *Bauer Lajoshoz*. Mindig liften ment fel az illető az emeletre és a házmesternek rendszeren negyven fillért adott a liftezéssel.

Kiderült azután, hogy a tanító most egészségének helyreállítása címén négyheti szabadságot kapott, de ennek dacára mindig reggel járt haza. Az utóbbi időben leborotváltatta a bajuszt és ma egy hete, épen azon a napon, amelyiken *Bauer* eltűnt, ő is elutazott a fővárosból. A lakásán azt mondta, hogy Felsőmagyarországra utazik.

A rendőrség most mindenféle táviratozott *Lévay* után, mert csak akkor lehet megállapítani, hogy ismeretségben volt-e tényleg *Bauerrel*, ha feltalálják.

Bauer Bajor Lajosnak még mindig nincs nyoma. *Palágyi Kálmán* rendőrfőfelügyelő és *Wagner Ede* detektív, akik *Fiumében* és a tengerparton keresték *Bauer*t, ma este visszakerestek *Budapestre*. Most már majdnem bizonyos, hogy a bankcsaló nem *Fiume* felé vette útját. A *Bauer* lakásán lefoglalt iratok között egy jegyzőkönyvet talált a rendőrség, melyben egy *fiumei asszony* címe volt feljegyezve. Ezt az asszonyt a *fiumei rendőrség* szemmel tartja. A *Fiuméba* érkező és az óceánjáró hajókkal elutazó utasokat is állandóan ellenőrzik.

Bauer Endre siklósi szállótulajdonost, akit a rendőrség a *Ryhliczky Zoltán* által elkövetett negyedmillió bankcsalás ügyében letartóztatott, a rendőrség még tegnap átkísérte az ügyesség fogházába. *Bauer Endrét* ma délben hallgatta ki *Slavák Ferenc dr. vizsgálóbíró*. *Bauer Endre* védője, a *Bauer Endre* által testvérétől, *Bauer Bajor Lajostól* kölcsönvett tízezer koronának nem fedezett részét, 5000 koronát ma bírói letétbe helyezte azzal, hogy az

esetre, ha *Bauer* bűnösségét megállapítják, ezt az összeget a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* kártalanítására fordítsák. A rendőrség ma a *Bauer Ignác* és *Bauer Aladártól* elvett értékeket és könyveket a nevezetteknek visszaadta.

Pofozkodás

a templomban.

(Fogházra ítélt aradmegyei román pap.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, december 18.

Az idén október 28-án a kovászi-i görög keleti román templomban egy vécsernye alkalmával a hívők vallási érzületét mélyen sértő és megbotrányozó dolgok játszódtak le, melyeknek hőse *Kure János* román lelkész volt. Az történt ugyanis, hogy *Kure János* a mise lefolyása alatt becsületsértő kifejezésekkel illette *Olár Damater* ottani görög keleti tanítót a tanítói kar és az iskolai növendékek előtt, majd pedig tetteleg inzultálta.

A saját tanítványai előtt megsértett tanító ismervén a pap indulatos természetét, szó nélkül törte annak sértő kifakadásait. Ez azonban a papot még jobban felbőszítette, úgy, hogy a misét hamarjában elvégezvén, azonnal utat tört magának a tanulók között és *Olár* tanítóhoz futott. Itt szótárának válogatott kifejezéseit zúdította a — mint utólagosan bebizonyosodott — beteg tanítóra.

— Haszontalan, szemtelen, disznó, gazember voltak az imént még papnak leggyengédebb szavai csupán azért, mert a gyermekek állítólag zúgolódtak a templomban való rossz elhelyezés miatt. Hiába intette a felbőszült papot a tanító, hogy mérsékelje magát, hogy tegyen jelentést a fensőbb hatóságnak, ha valamit elhibázott volna, hogy szent helyen vannak, hogy ne csapjon a tanulók előtt botrányt, a dühöngő ember nem fekezte magát.

Ekkor, hogy a tanuló ifjúságot megkímélje az istenházában történt sajnálatos botrány végigtekintésétől, a tanító kiutasította növendékeit a templomból és ő maga is utánuk indult. Alig ért el azonban a templom küszöbéig, a pap elébe toppant és több tanu előtt, a gyermekek szemé láttára többször arculütötte, úgy, hogy szemüvege is lehullott.

A világosi járásbírósa előtt tegnap volt ennek a botrányos incidensnek folytatása. *Kure Jánost* vallás elleni vétséggel, becsületsértéssel és testisértéssel vadolták meg. A tanuk egyhangzó vallomása alapján a bíróság bűnösnek mondotta ki és 7 napi fogházzal és 50 korona pénzbüntetéssel sújtotta a lelkészt. *Kure János* ügyvédje újján felebbezést jelentett be.

TANÜGY.

(—) Az iskolások ülése. Arad város közs. iskolászeke december 21-én, azaz csütörtök délután 4 órakor a városnáz emeleti kistermében rendes ülés tart. A tanácskozás tárgyából a következőket közöljük: Miniszteri rendelet az ujonnan szervezett öt polg. isk. tan. állásról. Javaslat a polgári iskolák tanulóit által fizetett nyugdíjhozjárulások hovatfordítása tárgyában. *Janszky Pirozka* közs. tanítónő 3 havi szabadságot kér. Jelentés *Kovács Vincéné* és *Sófalvi György* közs. tanító nyugdíjaztatásáról. Miniszteri rendelet a tandíjkarbantartási összegnek megállapítása tárgyában. Jelentés a ségai községi iskola tulnépsége folytan szükségessé vált intézkedésekről. *Tanfi Mária* polg. isk. tan.-nő három havi szabadságot kér.

(—) A ségai óvodában e hó 21-én délután 3 órakor karácsonyfa ünnepély tartatik, melyre az érdeklődőket meghívja *Rákóczy Kiara* óvodónő.

Kovács Mihály halála.

— Az utolsó trükk. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, december 18.

A magyar színészetet súlyos gyász érte: *Kovács Mihály*, a budapesti Nemzeti Színház tagja, a legkedvesebb és legnépszerűbb színészek egyike, ma reggel váratlanul meghalt *Budapestben*.

Kovács Mihály sokáig a *Krecsányi Ignác* temesvári társulatának volt tagja, s e minőségében csakhamar *Budapestben* is nagy népszerűsége telt szert. A budai arénában évről-évre megjelent a temesvári színtársulattal s szinte egy csapásra meghódította a kényesebb fővárosi közönséget is. Valóságos feltűnést keltett a *Hoffmann meséiben*, melynek öreg szolgáját bámulatos finomsággal és virtuozitással játszotta. Budai szereplése révén került a régi Népszínházhoz, ahol rövid idő alatt starjává lett annak a kitűnő komikusgárdának, — *Kassai*, *Tollagi*, *Németh*, *Ujvári* — mely akkor a legelső magyar operett-színház közönségét estéről-estére megkacagattatta. Főkép az angol operettekben aratott nagy és megérdemelt sikert; kitűnően énekelt, szenzációsan táncolt — e saérben szinte utolérhetetlen volt a magyar színpadon — s játékában is annyi volt az elsőrendű kvalitás, hogy a Népszínház megszűnése után a Nemzeti Színház azonnal szerződtette tagjai sorába. Itt eleintén idegenül érezte magát a szokatlan légkörben, de csodálatos gyorsasággal aklimatizálódott: A csodálatos *Crichton*-ban már nagy sikere volt, a *Három testőr* *Pollacsek*-jével pedig az egész esten át harsogó derűtséget keltett a nézőtérben, holott ebben a szerepben a *Vizvári* feledhetetlen emlékeivel kellett megküzdenie.

A kitűnő komikus a szombatról vasárnapra virradó éjszakát a szabadkőművesek *Podmaniczky-utcai* házában töltötte, ahol több kacagató magánjelenetet adott elő. Innen hajnali három órakor ment el a feleségének, aki hazajövetelkor felébredt, rosszullétről panaszkodott. Négy óra tájban annyira rosszabbodott az állapota, hogy elhívták hozzá *Herczeg Lajos dr. kerületi orvost*, majd *Neumann Salamon* doktort is, akik több moriuminjekciót adtak neki. A befejeződések kissé megnyugtattak, s vagy husz percig csöndesen aludt. Mikor felébredt, figyelmeztette feleségét, hogy betegségeről tegyen jelentést a színháznak, mert meg lehet, hogy este nem játsznaija el a *Pelleskei* notárius-ban a vasasnemet szerepét.

— Nem csak meg lehet, de egészen bizonyos, hogy ma este semmi szín alatt se léphet föl, mondta *Herczeg* doktor.

Kovács gyöngén elmosolyodott.

— Milyen kár! — mondta halk hangon. Pedig egy nagyzerű trükköt eszeltem ki s bizonyos vagyok benne, hogy az egész közönséget megkacagattam volna...

E szavak után hátradőlt, nagyot sóhajtott s a következő pillanatban meghalt. Utolsó gondolata is az volt, hogy a közönséget megkacagtassa.

Kovács Mihály az idén töltötte be negyvenkilencedik esztendőjét. Halála hírére kitűzték a gyászlobogót a Nemzeti Színházra és az Otthon-körre. Temetése, kedden délután lesz a Nemzeti Színház előcsarnokában.

Az elhunyt művészt, özvegyén kívül, tizenhétéves leánya és tizenöt éves fia gyászolja.

TORVÉNYKEZÉS

Botrányok a vakok intézetében.

— Felmentették Fényes László birlapirót. —
Távíráti tudósítás.

Budapest, december 18.

A fővárosi vakok intézetének ügye ma ismételten a bíróság elé került. Imrédy Kálmán udvari tanácsos, a vakok intézetének elnöke, sajtópórt indított Fényes László birlapiró ellen, mert azt írta róla, hogy a köteles ellenőrzést az intézetben elmulasztotta.

Ma tárgyalta az esküdttörvényszék Füzéressy bíró elnöklésével a pórt, melyben a tanuk kihallgatását ismét mellőzni akarták.

Egy esküdt kérdésére Imrédy elmondta, hogy tudomására jutott az, hogy az egyesületi vakok nyilvános házakban muzsikálnak, vizsgálatot azonban nem indított, mert abban az időben szabadságon volt. Fényes László erre újabb tanuk kihallgatását kérte. Az esküdtek kívánságára a bíróság ezt el is rendelte.

Az első tanu Mohos Gizi vak leány volt. Ez elmondja, hogy a vakok gondnoka, Jelinek erőszakot akart ellene elkövetni s mert ő el-lenszegült, a gondnok kitépte a fülét. Ő is tud arról, hogy a vakokat bántalmazták.

A többi tanu is terheltlen vallott az egyesület vezetői ellen.

Fényes László hosszabb beszédet mondott a maga védelmére, melyben kimutatta, hogy milyen abszurd helyzetbe hozták őt a bíróságok előbbi pörében azzal, hogy nem engedték meg állításai valódiságának bizonyítását csak azért, mert fegyelmi ítéletekkel a bűnöket felmentették. Kérte felmentését.

Az esküdtszék rövid tanácskozás után a négy rágalmazásban és becsületsértésben nem vétkesnek mondotta ki Fényest és a verdikt alapján a bíróság felmentette, a bűnügyi költségek megtérítésében Imrédy Kálmán főmagán-vádlót elmarasztalta.

Az ítélet jogerős.

§ Személyi változások a nagyváradai táblán. Nagyváradról jelentik: A nagyváradai ítélőtábla vezető állásaiban nagyobb változásokra van kilátás. Valószínűleg már a jövő év elején nyugalmába vonul Urbán Adolf kuriai bíró, a nagyváradai tábla tanácselnöke. Urbán Adolf mindig Nagyváradon volt az igazságszolgáltatás ügyének érdemes munkása és a tábla szervezősekor ügyvédi pályáját cserélte föl a bírói állással. Ugyancsak a jövő évben megy nyugdíjba Tóth Imre, a nagyváradai ítélőtábla legidősebb tagja. Tóth Imre már régen betöltötte negyven éves szolgálatát s csupán hivatásának nagy szeretete vonza őt a bírói székhez. Mindig a polgári perekben bíráskodott s munkássága eredményekben gazdag volt.

§ Szabálytalanságok. Brüller Lajos aradi be nem jegyzett konfekció kereskedő ez év augusztus havában csődbe került. A hivatalos vizsgálat megállapította, hogy a csődbe jutott kereskedő több kisebb szabálytalanságot követett el s ezért a kir. ügyészség vétkes bukás miatt kérte megbüntetését. Az aradi kir. törvényszék ma foglalkozott az ügygel a Brüllerrel, ki fizetésképtelenségének tudatában végrehajtást tűrt, 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Nem pénzhi mieltők, hanem csalók. Megemlékeztünk arról a nagyszabású bünperről, amelynek főtárgyalását Arad és Csanádmegyben, továbbá Szeged környékén garázdálkodó pénzhamisító banda ellen a szegedi törvényszék előt nyolc nap óta folytatták. Most volt ebben az ügyben az ítélethirdetés, amelynek eredménye rendkívül érdekes, mert a törvényszék valamennyi vádlottat felmentette a pénzhamisítás vádjá alól. A három főkolompóst bűnösnek mondotta ki azonban csalásban s ezért Kovács Mátét és Csullár Jánost két és fél — két és fél évi börtönre, Mika Józsefet pedig hét havi fogházra ítélte. A vizsgálati fogsággal kilenc hónapot kitöltöttnek vett a törvényszék a Mikát nyomban szabadlábra is helyezte.

§ Felfüggesztett büntetés. Ungurán György aradi munkás ez év július havában ittas állapotban beállított Neumann Ignác koresmájába s ott egy poharat eltört. A munkásnak nem volt pénze s ezért — saját állítása szerint — megígérte a koresmárosnak, hogy reggel elhozza a pénzt. A koresmáros azonban Ungurán szerint ezt nem fogadta el, hanem nekiment s meilényéből kitépte óráját, elszakítván közben óraláncát is. A kir. ügyészség zsarolás miatt helyezte vád alá Neumannt, aki a mai tárgyaláson azzal védekezett, hogy sz óráját maga Ungurán ajánlotta fel neki kézizálogként. A vádlott védekezését nem tudta igazolni s így a törvényszék őt 60 korona pénzbüntetésre ítélte, a büntetést azonban a novella értelmében felfüggesztette.

Magyar pilóta

a tripoliszi harctéren.

— Beszélgetés Kvasz Andrással. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18

A Városi kávéház asztalánál egy csomó rajongó gyerek-ember nagy érdeklődéssel hallgat egy csupasz arcú ifjut. Kvasz András, a sok küzdelem után immár hírnévre vergődött magyar pilóta az, aki beszél, s amit mond, az oly különös, oly speciálisan magyar ízű!

— Az én történetem — mondja — nem valami érdekes, nem is érdemes elmondani. Velem is ugyanugy történt minden, az én sorsom is ugyanaz, mint minden magyar aviatikusé!

Szomorú egykedvűséggel beletörődöttséggel mondja el ez az érdekes, különös aron fiatalember történetét; kálváriáját. A keserűség csak itt-ott érzik ki szavaiból. Más talán ököibe szorult kézzel mondaná el azokat, amiről ő panaszkodik. Panasz és káromkodás nélkül mondja, hogy „mellőztek, kinlódni hagyás hagynak tovább is. A segélyt nem hivatottak kapják s mi vergődünk addig, míg egyszer a gép alatt maradunk ott valahol a Rákoson.

— Zselyi Aladár szerencsétlen zuhanása után Király Andor, a Danubius gyár főmérnöke bizott meg repülőgépek felépítésével. Közben Székely Mihály gépének motorját hoztam rendbe, ki csak az időpont után volt képes géppel a levegőbe emelkedni. Ekkor érlelődött meg bennem az a szándék, hogy magam is repülőgépet építsek meg tanulok repülni. Tervem kivitelében nem a nagyhangú Aero Klub segített, hanem a két önzetlen uriember, Király Andor és Berkovics Géza. Ezeknek az uraknak igazán nagy hálával tartozom, mert nagylelkűen oly összeget bocsájtottak rendelkezésemre, melylyel belefoghattam a nehéz feladatba. Aviatikus társaim is végtelen szeretettel biztattak, tanulni kezdtem, eredményeket értem el s most — mellőznek. A belügyminiszter nemrég 10,000 koronát adott át az Aero Klubnak, hogy ez összegből a magyar aviatikusokat támogassa. A 10,000 koronából öt-ötzetet arra fordított a klub, hogy magyar aviatikusokat a most megnyitott párisi aviatikai szalon tanulmányozására küldött. Öt embert küldtek ki, ezek: Székely Mihály, Wittmann Viktor, Görgei Arisztid, Zselyi Aladár és Horváth Ernő. Nos, ezek közül csak két ember van, ki az aviatika terén eredményeket ért el. Nem akarom kisínyíteni a többieket, de akkor, mikor a klub öket küldte ki, a legsértőbb módon mellőzte Csányi Antalt, Teleky grófot, Prodám Guidót hogy magamról ne is beszéljek.

— Nincs értelme, hogy jogosítottaságot az ösztöndíjra bővebben kifejtsem. Itt vannak eredményeim, melyek igazolják, hogy aviatikus vagyok a szó teljes értelmében.

Legelőször azzal bizonyítottam be repülni tudásomat, hogy a Sacellary díjat nyertem meg. 1911. szeptember havában Békéscsabán, szülővárosomban mutattam be tudásomat, sőt egy kis turarepülést is végeztem, amikor is Békéscsabáról Kigyóóra és vissza repültem. 1911. október 15-én

a Magyar Géprepülő Szövetsége miskolci versenyén Reiter-monoplánon én voltam az egyedüli a három résztvevő között, aki a 14—16 m/sec. sebésben repültem. Ezen a gépen ugyanott utasrepülést is végeztem, amikor is Lányi hadnagy aviatikus társamnak vittem a levegőben segítségül mechanikusomat, mint utast. 1911. november 4-én Szentesen tartottam mutatványos repülést. 1911. november 9-én 800—1000 m. magasban Szentés városa fölé repültem. 1911. november 10-én a Szentés—békéscsabai turarepülést végeztem sikeresen, a következő utirányt tartva be: Szentés—Kunszentmárton—Szarvas—Mezőtúr—Kondoros—Békéscsaba. Az út hossza 135 km., ezt egy éjszaka 47 perc alatt tettem meg. 1911. november 15-én Békéscsaba fölé repültem 400—600 méter magasságban. 1911. november 16-án Békéscsabáról Békésgyulára repültem. 1911. november 28-án Szolnokon tartottam mutatványos repülést.

— Ezek számok, azt hiszem nem kell hozzájuk kommentárt fűzőm. Olyan eredményeket értem el, amelyeket kevés magyar aviatikus. Nos és amikor az Aero Klubtól az egyik ösztöndíjat kértem, azt válaszolták, hogy nem értek az aviatikához. Azt hiszem ehhez sem kell magyarázat és ahhoz sem, hogy a történetek után minden igyekezetem oda irányul, hogy innen elkerüljek. Egyelőre a jövő héten, vagy a közel jövőben leteszem Bécsben a pilótavizsgát. Aztán semmi esetre sem maradok itthon. Elég volt már a nyomorból, a varjak lövöldözéséből, varjupecsenyéből. Azon leszek, hogy valahonnan támogatást szerezzek és akkor kimegyek Párisba az aviatikai szalon megtekintésére. Ott kibővítem tapasztalataimat s ha megtudok állapodni valamelyik nagyobb gyárral, akkor Franciaországban leszerződöm pilótának.

— Van egy másik tervem is s ezt arra az esetre tartogatom, ha nem sikerül sehonnán se pénzt szereznem. Tripoliszba megyek a harctérre! A budapesti török konzullal már hetek óta tárgyalok. Nem áll az, hogy hatvan pilóta ajánlotta volna már fel szolgálatait, vagy legalább annyi bizonyos, hogy a törökök még mindig keresnek elszánt repülő-embereket. Ha sikerül megállapodnom, ami különben valószínű, akkor valószínűleg még e hónapba elindulok.

— Párisba vonz a tanulmányozás, az új ismeretek varázsa, le a harctérre pedig — nem is tudom, hogy nevezem, — a kalandvágy, az újság ingere, a hírnév, a veszedelem! 10,000 koronát kínálnak a törökök havonta, s ez — legalább nekem — nagy összeg. Lehet, hogy épégben visszatérhetek majd a harctérre s akkor lesz esz-közöm a továbbiakhoz. Nem kell tovább nyomorognom, nem leszek senki jóindulatára utalva s ki tudja, mit hozhat akkor még nekem a jövő.

— Nem fél a veszedelmektől? — kérdezem.

— Egy cseppet sem. Az csak kellemesen izgatja az embert, ha alról ágyudörgés hallik! Legalább nem olyan egyhangú a repülés!

A közömbös, szinte cinikus válasz meg-lepett.

— Hát egy cseppet sem félti az életét?

— Ah, hát mit félték rajta? Hát nem mind-egy az, hogy a harctéren fogok e meghalni, vagy pedig másutt? A halálát senki sem kerülheti ki. Oldalról egy szélroham ér, megizul egy csavar, a kormány felmondja a szolgálatot s a következő pillanatban a gépem betemet a földbe, széttöri tagjaimat, felismerhetetlenné ronszol. Ez lehet a sorsom békében is, s ha választanom kell, inkább egy jogáért küzdő nemzet szolgálatában, produktív munka közben érjen utol a sors, mint a Rákoson, a nembánomság földjén, ahol annyi mellőzés ért.

Kvasz András a barátját, Asbóth Oszkárt látogatja meg Aradon. Tegnap délelben érkezett s ma este visszautazott Budapestre.

(z. l.)

Merénylet Lloyd George ellen.

(Megsebesült a szemén.)

Távíráti tudósítás.

London, december 18.

Londonban egy népgyűlés alkalmával, melyet a feministák rendeztek a nők választójoga érdekében, egy fanatikus ellenzéki merényletet követett el Lloyd George, az angol kabinet pénzügyminisztere ellen. Az államférfiu, akinek neve az utóbbi időben tartott több hatalmas beszéde és kiváló liberalizmusról tanuskodó politikája révén világszerte ismertté lett, nem sebesült meg komolyabban. A szardíniás doboz, melyet fejéhez vágtak, a szemét érte ugyan, de nem okozott súlyos sérülést. Lloyd George elájult, de ebben bizonyára nagyobb része volt az ijedségnek, mint a fájdalomnak. A tetteit elfogták. Azt vallotta, hogy politikai bosszú vezérelte, mikor a merényletet elkövette.

Távírástink a merényletről a következők:

London. A feministák a nők választójoga érdekében ma nagyszabású népgyűlést rendeztek, amelyen a kormány tagjai közül megjelentek: Grey külügyminiszter és Lloyd George pénzügyminiszter. A népgyűlés a minisztereket is hallani kívánta, s ezek kijelentették, hogy a feministák követelését jogosnak tartják. A publikum egy része tetszéssel fogadta a miniszterek nyilatkozatait, a radikálisokat azonban a kijelentések nem elégitették ki. A beszédek után, amikor a miniszterek távozni készültek, a tömeg zajosan tüntetett mellettük, de az ovációba éles füttyhangok és tiltakozó közbeköltások vegyültek. A rendőrség hiába igyekezett visszazsorítani a tüntetőket, újra és újra előnyomultak. Amikor Lloyd George automobiljába akart szállani, egy munkás külsejű fiatalember, aki a közelében állott egy szardíniás dobozt vágott a fejéhez olyan erővel, hogy a miniszter megtántorodott s eszméletét veszítette. A következő pillanatban Grey külügyminiszter karjaiba dőlt és ekkor látták, hogy a pléhdoboz megsebesítette a szemén.

A minisztert titkárja és egy rendőrtiszt az automobilba segítették, amely elrobogott vele. Lovasrendőrök vágattak elő és szíjjelverték a tömeget, a tüntetőt pedig, aki menekülni akart, letartóztatták.

A merénylet a rendőrségen elkövetődött, hogy tettét politikai bosszúból követte el, mert meggyőződése, hogy a miniszterek csak ámitják a feministákat és nem gondolnak komolyan arra, hogy a nőknek megadják a szavazati jogot. Lloyd George, akinek sebet egy szardíniás doboz okozott, jól érzi magát.

Ujabb távirat jelenti Londonból: Az a fiatalember, aki tegnap este merényletet követett el Lloyd George pénzügyminiszter ellen és hozzá vágva a szardíniás doboz megsebesítette, tulajdonképp csak a miniszter kocsijának ablakát akarta tüntetésből betörni. Minthogy azonban a kocsiablak le volt eresztve, a doboz berepült és a minisztert megsebesítette a bal szemé alatt és az ajkán. A sérülés máris begyógyult. A merénylet Mac Dugall dundrei származású ifju, aki most érkezett Londonba és a suffragettek híve.

Londonból jelentik: A Westminsterben rendezett népgyűlés után az automobilba nem a külügyminiszter, hanem Lloyd George ült leányával és nejevel. Ekkor egy fiatalember kilépett a tömegből és egy dobozt hajított az automobilba. A dobás a kincstári kancellárt balszemén találta. Lloyd George leánya erre felrántotta az automobil ablakát és a gépkocsi el-

robogott. Lloyd George, akinek balszemén tegnap este egy kékes vér aláfutás mutatja az ütés nyomát, ezrével kapja a gratuláló leveleket és sürgönyöket. A rendőrség a tetteit kinyomezta és letartóztatta. Kihallgatásakor elmondta, hogy Allan Mac Dugallnak hívják 30 éves skót munkás és Dundreből való; avval mentegőzött, hogy csak tüntetni akart a miniszter ellen és nem vette észre, hogy az automobilban, melynek ablakai le voltak eresztve, ült valaki és hogy az ütés csak véletlenül érte a minisztert.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: Iglói diákok, operetta. B) bérlet.
Szerda: Kis szökevény, operetta. C) bérlet.
Csütörtök: Cigányszerelem, operetta. Komlóssy Emma vendégfelléptével. A) bérlet.
Péntek: Tancos huzárok, operetta. Komlóssy Emma vendégfelléptével. B) bérlet.
Szombat: Piros bugyelláris, népszainmú. Komlóssy Emma vendégfelléptével. C) bérlet.
Vasárnap: Délután fél négy órakor gyermekelőadás, Hófehérke és a hét törpe. Este: Nincs előadás.

* Aradi művészek karácsonyi tárlata. Gazdag és művészi szempontból is felette értékes kollekción mutat be a csütörtök délelőtt 11 órakor megnyitandó képzőművészeti társulat, melynek felszólítására az aradi művészek állottak egybe legjobb alkotásaikkal. A Batthyány-utca 26. számú ház első emeletén lévő helyiségeket Szántay Lajos bocsájtotta a társulat rendelkezésére és a rendezőség a kiállítás külső dekorációjával is újabb meglepőt fog nyújtani. A bemutatón Csánk Lajos az egyesület alelnöke mondja az ünnepi beszédet.

* Manon Joan a hangversenyt január 7-ikén este tartja meg a Fehér Kereszt nagytermében. Jegyeket Weisz Leónál lehet előre váltani.

* A Koszkol kiállítás. Vasárnap délelőtt 11 órakor előkelő közönség részvételével nyílt meg Koszkol Jenő festőművész gyönyörű tárlata, melynek úgy tegnap, mint ma, igen sok látogatója volt. A megjelent közönség ítéletét semmi sem fejezi ki jobban, minthogy a kiállított képek közül csakhamar többet megvásárolt. Varjassy Árpád, Ring Géza, dr. Gaál Jenőné, dr. Köpf Jánosné, Wadovszky Gusztávné, Konkoly Thege Elemér vásároltak. A tárlat este is megtekinthető, mert az délelőtt 10 órától este hat óráig van nyitva.

* Komlóssy Emma vendégjátéka. Az Aradon közkedvelt primadonna csütörtökön, pénteken és szombaton vendégszerepel az aradi színházban. Csütörtökön a Cigányszerelemben Ilonát fogja játszani, pénteken a Tancos huzárokból Teát énekel, míg szombaton a Piros bugyelláris Török bírónéjában bucsuzik az aradi közönségtől. A két operettben közreműködik az egész operett-együttes.

* Az iglói diákok. A közönség nagy érdeklődésére való tekintettel, a színház kedden este ismét az Iglói diákokat játsza. Az eddigi előadásokat zsúfolt nézőtér nézte végig, ami eléggé jellemzi ennek a kelves tárgyú, hangulatos darabnak a nagy sikerét. A szereplők ugyanazok lesznek, mint a nagysikerű bemutatón.

* Hófehérke. A karácsony a gyermekek ünnepe. Az ünnepi hangulatnak hódol az aradi színház akkor, amikor karácsony előestéje előtt, vasárnap délután egy kedves tündéregét, a Hófehérke és a hét törpe című gyermekdarabot játsza. A tündérmesét a Karácsonyfa ünnepély című néma kép fejezi be.

* Uj képtárlat Aradon. Néógrády után Bakoss Tibor, az ismert nevű magyar festő rendez aquarelljaiból tárlatot Weisz Leó emeleti szalonjában. Bakoss legszebb és legértékesebb dolgait hozta le Aradra. A kiállítást kedden a sajtó tekinti meg, szerdán pedig megnyílik a közönség számára.

* Kocián és Eisler hangversenye. Kimagasló zenei élvezetben lesz része a hó 28-án Arad közönségének. Két kiváló tehetségű világhírű zeneművész fog együttesen hangversenyezni az aradi színpadon. A közönség abban a ritka műveltségben fog részesülni, hogy egy est keretében két oly nagykaliberű művészt fog hallani, akik szerle az egész világon osztatlan nagy és őszinte sikereket arattak. A hangverseny iránt máris oly nagy érdeklődés észlelhető, hogy a szinigazgató elhatározta, hogy már a mai naptól kezdve árusítja a jegyeket. A helyárak természetesen fel vannak emelve, de még így is sokkal olcsóbbak a terembeli hangversenyek árainál.

* Taifun. (Az Uánia keddi premiérje.) Aligha van olyan művelt ember a városban, aki ne ismerné Lengyel Menyhértnek, a kitűnő magyar írónak világszerte ünnepezt színművét, a Taifunt. Ezt az egzotikus tárgyú darabot, mely a Berlinben élő japán kolóniának tragikus sorsát tárgyalja, a világ valamennyi művelt nyelvére lefordították és a legkitűnőbb művészek ambicionáltak. Tokeramó dr. szerepét mely nálunk Beregi Sándor dr. nak hozott hatalmas művészi sikert, Kerner Ilona szerepét is mindentűt a művészet legkiválóbbjai kreálták. Az Uánia színház nagy utánjárással megszerezte a berlini Deutsches Theater Taifun előadásáról készült mozgófényképeket és azt kedden mutatja be az aradi publikumnak. Ez az első eset, hogy magyar szerző darabjáról mozgófényképet csináltak, de egyben az első eset, hogy kinematografikus felvételben látunk egy a színpadról jól ismert színművet. 175

* Norvég sláger az Apollóban. A kinematográfia írói biztos kézzel nyulnak azokhoz a témákhoz is, amelyet a színpadi szerzők és a regényírók csak nagyon óvatosan és féltőleg mernek a tollukra venni. Tapasztalhatjuk, hogy különösen a norvég filmgyár írói követik a naturalizmus és a realizmus forradalmi irányát s talán éppen ez a morász ujtás helyezte a Nordisk Film Compagniet az összes filmgyárak felé. A norvég filmgyár legújabb realis tárgyú slágerjét is az Apolló színház mutatja be, amely szerződésileg biztosította magának a kinematográfia komoly és értékes képeit. Az elhagyott szerető bosszúja a címe az új slágernek. A cím kétségtelenül elkoptatott és szürke, de annál eredetibb s érdekesítőbb maga a cselekmény. A bukott nő szerelmét viszi a szenzációs kép a közönség elé s rácsófol arra a társadalmi hazugságra, hogy a festett arc nem lehet igazi, emberi érzéseknek a tükre. Az utca csodás szépségű leányát feleségül veszi egy jóállású fiatalember. Szeretik egymást s boldogan élnek, amit a férj régi szeretője megirigyel s bosszút akar állni. Leleplezi a volt szeretője előtt, hogy a felesége utcai leány volt. A férfi előbb elakarja hagyni a feleségét, mert a társadalmi elítélletekre gondol, aztán győz benne az ember és megmarad a felesége mellett. A gyönyörű képet kedden is bemutatja az Apolló. 177

MULATSÁGOK.

(=) Az aradi banktisztviselők egy csoportja a hó 17-én a Fehér Kereszt nagytermében d. u. 5 órakor egy sorozatos táncmulatság első részét rendezték. Jelen voltak: Leányok: Abaffy nővérek, Bródy nővérek, Döngl Vilma, Dömötör nővérek, Dürr Augusztia, Folkmann nővérek, Freud Irma, Frick Mii, Giöck nővérek, Kulényi nővérek, Lengyel Magda, Löwy Irén, Salgó Piri, Szathmáry Irén, Soherer Irén, Szuchy Ida, Török Sári.

Rossz a képviselőház konyhája.

— Szubvenció a korcsmárosnak. —
(Saját tudósítónktól.)

Budapest, december 18.

Obstrukciók, viharos tanácskozások alkalmával, amikor képviselők is föllátogatnak a Házba, fontos szerepe van a konyhának. Szünet közben ide tördolnak ki a nehéz munkában kiéhezett honatyák, itt beszélnek meg a stratégiai terveket, itt dícsérik és itt osepülnek le a haza sorsát rengető szónoklatokat.

Ámde, a képviselők nagy bánatára, ósidők óta rossz a konyha a Házban. Oka ennek először az, hogy a konyha a pincében, az étterem a harmadik emeleten van s mire felszállították a legpompásabb fogás is tönkre ment. De legfőbb baj az, hogy a hatalmas étterem aránylag nagyon rosszul megy. Hiszen arra nézve, hogy mennyi ember hemzseg az étteremben, csak azt tessék elképzelni, hogy Návay legutóbb tizenkét képviselő jelenlétében nyitotta meg az ülést.

Szóval rosszul megy a Ház korcsmárosának, kibukott belőle egy csomó vendéglős, mert valamennyi szubvenciót kért és nem kapott. A mostani vendéglős, Kelló György is tizenötezer korona szubvenciót kért a Háztól, de a gazdasági bizottság elutasította a kérelmet. Most aztán társadalmi uton sikerült megoldani a nagy problémát. A pártok elhatározták, hogy

szubvenció fejében valamennyi magyar képviselő husz-husz koronát fizet a vendéglősnek.

Ezt a konyha szubvenciót január elsején levonják a képviselők napidijából. Így körülbelül nyolcezer korona segílyt kap a vendéglős aki viszont nagyszerű konyháról és hideg büfféről fog gondoskodni. A Ház valószínűleg egy külön bizottságot fog alakítani az ételek megköstölésére és konyha ellenőrzésére.

SPORT.

Magyarok győzelme Münchenben.

— 4: 1 a magyarok javára. —

Lávirati tudósítás.

München, december 18.

Vasárnap délután mérte össze erejét másodizben a magyar reprezentatív csapat a kiválogatott német játékosokkal. Elsőizben két évvel ezelőtt Budapesten mérköztek s akkor az eredmény 3:3 arányban eldöntetlen maradt. Az erkölcsi győztes azonban határozottan a német volt, mert az játszott idegen országban, idegen közönség előtt, ismeretlen pályán. Annál nagyobb volt a németek meglepetése, amikor a mai, a magyarokra nézve hátrányosabb mérkőzés 4:1 arányban a magyar csapat fölényes győzelmével végződött.

A magyar csapat most rendkívül nehéz feladat előtt állott. A német lapok is egyhangulag azt írták, hogy soha ilyen erős reprezentatív csapat nem állott ellenféllel szemben. Eddig a német szövetség nem fektetett nagy súlyt a válogatott csapatokra, most azonban Németország tizenegy legjobb játékosa állott ki porondra. A magyar csapat ezzel szemben nem a legerősebb összeállításban állott ki, hiányzott belőle Bródy, aki helyett Hlavay játszott és Koródy, akinek helyét Kertész II. töltötte be. Annál örvedetesebb esemény volt a magyar csapat győzelme, melyet még a rendkívül nagyszámban megjelent közönség is viharos lelkesedéssel üdvözölt. Különösen az első félidőben volt szemellátható a magyar csapat

főlénye, ngyszólván kizárólag a német kapu előtt játszottak és az első halftime 2:0 eredménnyel végződött a magyarok javára. A goalok legnagyobb részét Schlosser lötte, akit a müncheni publikum is viharosan ünnepelet.

Házzsabályok minisztere.

— Andrassy békeakciója. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 18.

A politikai barométer figyelőit ma ujra a béke vagy harc gondolata foglalkoztatta. Alkalmat erre a borongós hangulatra a Neue Freie Presse egyik vasárnapi cikke adott, a mely mögött állítólag Návay Lajos áll. A cikkben arról van szó, hogyan fogja kezelni Návay az ujra éledő obstrukcióval szemben a házzsabályokat.

A cikk szerint Návay a házzsabályok értelmezésében ma is ugyanazt az álláspontot foglalja el, amelynek székfoglaló beszédében kifejezést adott, vagyis mindenkor a házzsabályok világos értelmétől és a precedensektől fogja vezetetni magát. Ezt az álláspontját megismertette október végén a miniszterelnökhöz intézett hosszabb levélben és megjelölte azokat a pontokat, amelyekben nézete szerint a házzsabályokat eddig nem alkalmazták helyesen. Véleményét megismertette a fegyverszünet előestéjén tartott értekezleten, amelyen a miniszterelnök, Tisza István és Vojnits István vettek részt. A kormány és a többség pontosan ismeri Návay álláspontját, de ismeri az ellenzék is.

Návay, mint a cikk mondja, a házzsabályok miniszterének fogja tekinteni magát és védeni fogja azokat, mint a miniszter az általa beterjesztett javaslatot. Ennek márol-holnapra nem lesz meg az óhajtott eredménye, mert a házzsabályok az obstrukciót nem teszik lehetetlenné. De ha az elnök nap-nap után védelmezni fogja maga egyéni, tisztább felfogását a a technikai obstrukció körmönfonságával és egérutával szemben, mégis sikerülni fog a technikai obstrukciót annyira meggyengíteni és kifárasztani, hogy az ellenzék végre tanácsosabbnak tartja a kibeszélés obstrukciójára átérni.

Az ellenzék úgy mutatta, mintha nagy nyugtalanságot keltett volna ez a közlés az ő soraiban. Elsőnek Polónyi Géza lépett az agitáció terére és felszólította a függetlenségiakat, hogy indítsanak akciót, Návay terve, illetőleg a házzsabályok újrendszerü magyarázata ellen. Később megérkezett a Házba Andrassy Gyula gróf, aki több ellenzéki képviselővel beszélgetett. Csakhamar alább hagyott a harci kedv, mert Andrassy rámutatott a Presse cikkének ama részére, amely határozottan tiltakozik az erőszakos házzsabálykezelés ellen. Erre aztán megnyugodtak a kedélyek. Olyan hírek is szálltak a folyosón, hogy újabb és állandóbb béke előkészítésén fáradozik Andrassy. Egy újságíró kérdést intézett Bolgár Ferenc volt államtitkárhoz, aki ezt mondta:

— Szó sincs róla! Andrassy most nincs teljesen informálva, nem tárgyalt a főbb politikuskokkal. Különbben is olyan nagy a bizonytalanság, hogy senki se tud semmit. Január vége előtt aligha is történik valami nevezetes dolog. Addig indemnitás vagy budgettárgyalás lesz és vakáció.

Nem leplezhető azonban, hogy a lelkek mélyén igen nagy és általános az elégedetlenség. Ugy a kormánypártor, mint az ellenzéken.

ITÉLET

az aradi kaszinó kilakoltatási perében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

Megírta az Aradi Közlöny néhány hét előtt, hogy a Bloch H. és Társa aradi papirkereskedő cég kilakoltatási pert indított az aradi uri kaszinó ellen és keresetében arra kérte a járásbírószágot, hogy február elsejére bontsa fel a cégnek a kaszinóval kötött lakbér szerződését. Tudvalevő, hogy Herold Rezső közönségi jegyző házáat a Bloch cég vásárolta meg. A cég terhesnek találta azt a szerződést, amelyet Herold évekkal ezelőtt kötött a kaszinóval és az első alkalmat felhasználta arra, hogy a kaszinóval kötött szerződést felbontsa. Ez az alkalom pedig november hónapban bekövetkezett, amikor a kaszinó a negyedévi lakbért nem a hó harmadik napjáig, hanem hetedikén fizette csak meg. Erre adta be aztán a Bloch cég a kilakoltatási keresetet.

Ebben az ügyben Eles Simon királyi járásbíró szombaton hozott ítéletet. A szombati tárgyaláson a bíróság kihallgatta Szathmáry Istvánt, a kaszinó titkárát, aki azt vallotta, hogy ő nyolc év előtt vette át a titkári teendőket és akkor konstátálta, hogy a kaszinónak Herold Rezsővel kötött szerződése értelmében minden negyedév első hónapjának elsején kellene a lakbért lefizetni, azonban a régi nyugták szerint a kaszinó mindig ötödike és tizedike között fizette azt meg. Ezért ő megkérdezte Heroldtól, beleegyezését adja-e abba, hogy a kaszinó a lakbért a jövőben csak akkor fizesse meg, amikor a tagoktól a tagdíj befolyik, vagyis minden negyedév első hónapjának első tíz napján. Herold ebbe a legnagyobb készséggel beleegyezett s ezért ez rendszeres gyakorlattá vált a kaszinónál.

Kihallgatta a bíróság a kaszinó szolgáját is, aki azt vallotta, hogy Herold minden negyed év első hónapjának már a második és harmadik napján bejött a kaszinóba és érdeklődött a lakbér iránt, a szolgálta azonban, aki a pénzt közvetlenül Heroldnak szokta átadni, — azt mondotta, hogy még nincs együtt a kellő összeg, várjon néhány napig. Erre Herold készségesen jelentette ki, hogy minden alkalommal szívesen vár tizedikéig.

Kihallgatta végül a bíróság Herold Rezsőt, aki kijelentette, hogy közte és Szathmáry István közt ilyen megállapodás nem történt. Ő minden negyedév első napján bejött és fel akarta venni a lakbért, azonban a titkár mindig azt mondotta, hogy sajnálja, még nincs együtt a kellő összeg. Ő tiltakozott az ellen, azonban, mint a kaszinó tagja, nem akarta a kaszinót beperelni és így kényszerűségből tűrte azt, hogy tizedike táján fizessék meg a lakbért.

A bíróság ezzel a bizonyítást befejezte és meghozta az ítéletet, amely szerint a Bloch céget keresetével elutasította. Az ítélet indoklása kimondja, hogy Herold vallomását nem lehetett teljesen érdektelennek elfogadni, mert ha Herold és a kaszinó titkára között olyan megállapodás jött létre, amelyről Szathmáry tett említést vallomásában, akkor Heroldnak a Bloch céggel szemben anyagi kötelezettsége van és így vallomása nem tekinthető teljesen elfogulatlanoknak. Az ítélet ellen a Bloch cégnek 15 nap alatt joga van felebbezést beadni.

HIREK.

Reformok az aradi rendőrségen.

— Ideiglenes, vagy végleges rendezés? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 18.

A legutóbbi városi közgyűlésen kifejezésre jutott a közönség régi panasza, hogy kevés a rendőr és így a külvárosokban már alig jut elég őrszem és őrszolgálat. Varjassy Lajos polgármester nyomban a közgyűlésen megígérte, hogy a jogos panasz orvoslásáról gondoskodni fog. Ennek következtében a rendőrség vezetője is hozzájárult az elkerülhetetlenül szükséges létszámszaporításhoz és Sarlot Domokos főkapitány, Green Nándor helyettes főkapitány és Berecz Ferenc kapitány bevonásával napok óta tanácskozik arról, hogy milyen arányu legyen a rendőrlétszám szaporítása.

A főkapitány egyrészt a város anyagi teherbíró képességét, kénytelen számításba venni, másrészt azonban a rendőr szaporítást olyan mértékben kell kérnie, hogy a mai erősen érezhető mizériák csökkenjenek. Amint értesülünk, Sarlot főkapitány a törvényhatósági bizottságtól a rendőrtestületnek husz gyalogos rendőrrel, a nyomozó osztálynak három új detektívvel szaporítását fogja kérni beadványában, amelyet legközelebb átnyújt a polgármesternek.

A rendőrségnek ily arányu szaporítása azonban csak ideiglenes jellegűnek tekinthető, mert a főkapitány előbb a fentebbi kisebb szaporítás fölhasználásával megakar győződni arról, hogy a bajokon segít-e a rendőrlétszám számának növelése, vagy pedig más intézkedésekre is van szükség.

Nevezetesen szó van a felügyelői állás szaporításáról, amennyiben a husz fővel nagyobb rendőrlétszám oktatása, felügyelése, ellenőrzése az egyetlen rendőrfelügyelőnek, aki már ma is túl van terhelve, rengeteg munkát adna. Tervezik még azt is, hogy szükség esetén a külső közrendészet vezetésére és ellenőrzésére újabb kapitányi állást is kreálnak. A tisztikar kibővítése azonban későbbi feladat lesz és ezidő szerint Sarlot főkapitány csak 20 rendőrt és 3 detektívet kér a közgyűléstől.

Helyesebbnek tartjuk a kérdés végleges rendezését, mint a folytató munkát, mert ebből már épen elég volt. A csupa folt ruha sem a melegben, sem a hidegben nem felel meg a rendeltetésének.

— Az Aradi Közlöny naplójának szétküldése a mai napon megkezdődik. Az arra jogosult helybeli előfizetők karácsonyig kivétel nélkül megkapják a díszes kivitelű 500 oldalas naplót, amelyet a lapkiadók turnusokban kézbesítenek. December 19-én, kedden reggel kapják meg a naplót az Andrássy téren, Szabadság téren, Eötvös utcában, Atzel Peter utcában, Vorósmarty utcában, Petőfi utcában, Sinaonyi utcában és Axtalos Sándor utcában lakó előfizetők az Aradi Közlönynek.

— A panaszkodó békeszolgálat. Zipernovszky Károlyné november 21-én a Kölcsey-Egylet meghívására a békemozgalomról tartott előadást Aradon. Előadásából annak idején vezércikkben is megemlékeztünk. Zipernovszkykné egyéb elfoglaltsága miatt csak most ért rá a vezércikkre észrevételeit megtenni és szellemes levelemben, amelyet az Aradi Közlöny szerkesztőjéhez intézett, többek között ezeket mondja:

Azt írta az Aradi Közlöny, hogy elhagyott bánatos ösvegyként gyászol. Házában a választott döntőbíró, a hatalmak nem akarnak hozzá fordulni. Ez erős tévedés, mert a házi bíróság már 10 esetben és azok közt néhány igen súlyos esetben döntött, megakadályozván így véres há-

borukat. De igaza van Suttner bárónak: A világ csak azokról a háborúkról tud, melyeket a békemozgalom még nem akadályozhatott meg, azokról a sokkal azamosabbakról, melyeket háború csak közvetve sikerült megakadályozni — azokról nem tudnak semmit.

— Uj államtitkár. Budapestről jelentik: A hivatalos lap holnapi száma közölni fogja, hogy a király a minisztertanács előterjesztésére Romi Béla miniszterelnökségi miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jelleget adományozta.

— Kinevezés a postán. A Budapesti Közlöny e hó 17-iki száma a postások karácsonyi kinevezéseit közli. Így Aradról Vértés Dávid postatisztet a kereskedelmi miniszter postatisztárvá főtisztávé nevezte ki.

— Tosellinét ismét jegyet vált. Firenzéből jelentik: Tosellinét legközelebb jegyet fog váltani egy firenzei fiatal mérnökkel.

— Sztrájkjal fenyegető orvosok. Tíz éve annak, hogy a magyar királyi államvasutak pályatorvosai helyzetük javítása érdekében mozgalmat indítottak. Az elnökség tekintettel arra, hogy az államvasutak elnökgazdátja a pályatorvosok fizetésrendezésének ügyét rövid időn belül kilátásba helyezte, január havában akarta a közgyűlést egybehívni, azonban a tagok alapszabályszerű kívánságának eleget téve, kénytelen volt azt a tegnapi napra összehívni. A közgyűlés elfogadta a benyújtott határozati javaslatot és kimondotta, hogy amennyiben az abban foglalt kívánságaikat záros határidőn belül nem teljesítik, működésüket beszüntetik.

— A Schaumburg Lippe birtok eladása. Budapestről jelentik: A Magyar Általános Hitelbank a berlini Drezdener Bank részvénycsoporthoz egyúttal megvette Schaumburg-Lippe hercegné mintegy 70.000 katasztrális holdból álló virolitici és szlatinai uradalmát. Az uradalom egyik részét 30.000 katasztrális hold szántóföldet és 12.000 katasztrális hold fiatal tölgyerdőt Draskovits Iván gróf vett meg. 21.000 katasztrális hold bükkerdő értékesítésére nézve a Magyar Faipari részvénycsoporthoz megállapodás, még egy igen értékes tölgyerdő részletet egy fatermelő társaság váltott magához. Az egész birtok vételére negyvenhárom és fél millió korona.

— Frank József meghalt. Horvátországnak az utolsó évtizedekben legnépszerűbb, legagilisabb politikusa, a magyar gyűlöletéről hírhedt Frank József vasárnap este hatvanhét éves korában meghalt. Frank a horvát államiség fanatikusa volt és Starcevic halálával átvette a Starcevic-párt vezetését. Az utóbbi időben nem vállalt mandátumot; helyette fiát, Ivánt választották meg.

— Az aradi gyermekkorház megvizsgálása. Tóth Lajos belügyminiszteri miniszteri tanácsos, Kaiser Károly dr. közegészségügyi főfelügyelő és Bókay Árpád dr. egyetemi tanár, a kiváló gyermekgyógyász vasárnap Aradra érkeztek és meglátogatták a gyermekkorházat. A miniszteri kiküldöttek szakértő szemléjének az volt a célja, hogy megállapítsák, alkalmas-e az aradi gyermekkorház arra, hogy orvosgyakornokok kórházi gyakorlati évüket itt tölthessék el. A bizottság látogatásának eredményeként már a közeli jövőben orvosgyakornokot neveznek ki a gyermekkorházba. Tóth Lajos miniszteri tanácsos és társai ezután a kórházba is látogatást tettek, de sem ez a látogatásuk, sem aradi tartózkodásuk minesen összefüggésben az új kórház építésével. Ennek ügye pihen mindaddig, amíg a miniszter nem dönt a kórházi ápolási díjakat fölemelő megyei határozat felett.

— Eljegyzés. Márton Sándor női konfekció kereskedő Borsajenyén, eljegyezte Gartner Lipót és neje kedves leányát, Boriskát Aradon.

— Megszöktetett urleány. Egy budapesti urleányka szökéséről írnak most a szegedi lapok, mert a szökevényeket Szeged közelében tartóztatták föl. A nem mindennapi eset a következő: Pénteken délután erősen csengett a szegedi rendőrség ügyeletes szobájában a telefon. Az ügyeletes rendőrtisztviselő idegesen kapta füléhez a telefonkagylót, amikor a központ bejelentette, hogy Budapestről akarnak beszélni a szegedi rendőrséggel. Budapestről és pedig az államrendőrségről!

Papírral a kezében készen állt a telefonüzenet felvételére.

— Halló! Itt Boda Dezső rendőrfőkapitány beszél Budapestről!

Ezzel kezdődött a pesti telefonbeszélgetés. részletei természetesen diszkréték, mert a pesti főkapitány is diszkrét, családi természetűnek nevezte. Arról volt szó, hogy B. Zs.-nek, egy budapesti országgyűlési képviselőnek egészen fiatal leányát megszöktette egy, a főúri körökben közismert bárócsalád nagyon fiatal sarja. A szerelmet a leánynak és az ifjú bárónak családja még nagyon fiatalnak találta, mozgósította tehát megakadályozására a pesti rendőrséget. Diszkrétan megkérték Boda Dezső főkapitányt a szökevények feltűnés nélkül való visszatérítésére. Nagyikindán sikerült is a szökevényeket utjukban feltartóztatni. Bán László kalauz egy első osztályú kocsi felismerte a lopva utazó párt, egy külön fülkébe zárta — állítólag a szegedi rendőrség utasítására — és Szegedre szállította őket. Itt kellett addig egy detektívnek ügyelni rájuk, hivatalosan kifejezve: őrizet alatt tartotta őket, amíg egy pesti szalon-detektív értük nem jött. Boda Dezső tehát az írántintézkedett Szegeden a rendőrségen, hogy a fiatal párt feltűnés nélkül itt átvegyék és átadják a Pestről jövő szalon-detektívnek. A szegedi rendőrség a telefon vétele után nyomban eleget tett a pesti főkapitány intézkedésének. Egy ügyes detektívet küldtek ki a szegedi pályaudvarra. A szökevények Bán László kalauz pártfogása mellett szerencsésen meg is érkeztek Nagyikindáról Szegedre. Rövid idő múlva megjött a pesti detektív is, aki a szerelmében megzavart párocskát diszkrétan, finoman, feltűnés nélkül visszakisérte Budapestre.

— Vasúti tisztviselők tolvajbandája. Párisból táviratozzák: Montpellier város rendőrsége egy magasrangú vasúti tisztviselőkből álló tolvajbandának jött nyomára. A banda hónapok óta fosztogatta a Montpellier állomáson keresztülhaladó tehervonatokat. Az ellopott árukat részint a banda tagjainak lakásán, részint a saját árucarnokaiban helyezték el és a szomszéd városok nagykereskedőinek potom áron eladták. Az előkelő tolvajokat és az orgazda kereskedőket a rendőrség letartóztatta. A kár több millió koronára rug.

— Öngyilkos tűzérőhadnagy. Budapestről jelentik: Linek Emil a budapesti gyorstűzész ágyműtég főhadnagya ma délután lakásán szolgálati fegyverével öngyilkosságot követett el. Őt levelet hagyott hátra, öngyilkossága okát nem tudják.

— Összedől szinpadi díszlet. Párisból jelentik: Szombaton este az itteni Caete színházban nagy szerencsétlenség történt. A színházban a Herodes című darabot adták és épen a 4. darab harmadik felvonását akarták játszani, midőn egy szinpadi építmény, a melyen igen sok statisztá tartózkodott, óriási robajjal összedől. Minthogy a függőnyt még nem húzták fel, a közönség nem látott a történetből semmit és nyugodtan maradt, a szinpadon azonban óriási pánik tört ki. A romok közül nyolc statisztát húztak ki, akiknek sebesülése igen súlyos. Az előadást nem folytatták.

— Váratlan karácsonyi ajándék. Berlinből jelentik: A Kvedlinburgban állomásozó 165. gyalogezred 2. századában szolgáló tizenöt alfiúzt közösen vásárolt egy porosz osztályorsjegyet, melyet ma kétszáz ezer korona nyeregménnyel kurtak ki. Mindegyikük tizenkétezer korona készpénzt kapott a sorsjegyarúástól.

— Hova szökött Mezei? Ungváriól jelentik: Szerzője van az ungvári merkantilvilágnak: Mezei Gyula ötvenéves, ungvári lisztkereskedő a hónap elején megszökött. Előbb azonban kétszáz ezer korona adósságot csinált több kereskedőnél. Tegnap a Lukács és társai cég följelentést tett a határrendőrségnek a a följelentésében szel vádoitja Mezeit, hogy kétszáz ezer korona értékű váltót hamisított, leszámítottatta őket, hitelezőit becsapta s aztán utlevél nélkül, de a százakkal, kivándorolt Amerikába. A határrendőrség azonnal táviratozott Hamburgba és Brémába, magyar földön is megtette a szükséges intézkedéseket s a budapesti rendőrséget is értesítette. Annyi kiderült, hogy Mezei december elején Budapestre utazott, három napig ott lakott a Metropol-szállóban, azután Oszkár fiához költözött, az Argol-Osztrák Bank hivatalnokához, a Nádor-utca 15. sz. házba Kilezcedikén tovább menekült Debrecenbe, Halmágyi nevű rokához s onnan valószínűleg Amerika felé. A megugrott kereskedő utóbbi időben sokat panaszkodott üzleti veszteségeiről. Adósságának egy részét apósa, Mittelmann Henrik fedezi.

— Ridikül lopás a templomban. Tegnap reggel hat órakor a Mincriták templomában a főoltár lépcsőjén térdelve végezte ájtatosságát Szatler Jozefin nevelőnő. Maga mellé tette ridiküljét, amelyben aranyórája, néhány gyűrűje és okmányai voltak. Az imádkozás elvégzése után a nevelőnő kizárkájára után nyult, de míg ő talán azt kérte az égietől, hogy a ridikül tartalmát sokszorozzák meg, a templom szentségével keveset törődve, egy tolvaj elcsente az oltár lépcsőjéről a szegény nevelőnő kizárkáját. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Tűz. Világosról jelenti tudósítónk: Messer Ferenc birtokán szombatról vasárnapra virradó éjjel tűz pusztított. Szalma és pólyakazlak, gazdasági gépek égtek el. A kár ezer korona.

— Botrány a kávéházban. Farkas József fogházor és öccse Farkas Jenő sültősegéd tegnap betértek borozni a Magyar- és Csiky-utca sarkán levő vendéglőbe. Hat liter bor elfogyasztása után a Hazám kávéházban folytatták az ivást. A cigánynál nótát rendeltek, de mint-hogy az egy másik társaságnak játszott, Farkasék rátámadtak a zenészekre, akik azonban elmenekültek. Az ittas emberek ekkor lötnizni kezdtek mindent és ez őket csendre intő Tóth Imre kávést inzultálták. A helyiségben levő vendégek kőbeléptek, azonban Farkas és az öccse széket fogtak, többeket véresre vertek és az egész társaságot kizavarták a kávéházból. A rendőrség készültsége kivonult és előállította a verekedőket és a sérültek panaszára megindítja ellenük súlyos testi sértés miatt is az eljárást.

— Öngyilkos inas. Messinger Ferenc 15 éves világi borbélyinas — amint tudósítónk írja — szombatra virradó éjjel borzalmas módon vetett véget életének. A fiatal öngyilkos kipyalogolt éjszaka a világi határba és az Acsev. sineire feküdvé bevárta az éjszékután áthaladó tehervonatot. A tehervonat vezetője az éjszaka sötétjében nem vette észre az öngyilkos jelöltet, akinek élettelen, szétroncsolt hulláját csak reggel találták meg a pályamunkások. Az öngyilkosság okát nem tudták megállapítani.

— Nyomatvány-kiállítás Aradon. Az aradi könyvnyomdászok egyesülete, a könyvnyomdászok budapesti szakkörével karöltve Aradon 1912. év január hó 6-ik és 7-ik napján, a Weitzer János-utcai elemi iskola nagytermében nyomatvány-kiállítást rendeznek.

— Horvátországi választások. Zágrábból jelentik: 88 választókerület közül 82 már megválasztotta képviselőjét. A választásokon a kormánypárt 21, a jogpárt 25, a koalíciós párt 23, a parasztpárt 8, a szerb radikálisok 3, az eszéki függetlenségek pedig 2 mandátumhoz jutottak.

— Összeeggett cseléd Tegnap délután négy órakor, Schönberger Albert Ferdinánd utca 3. szám alatt levő lakásán Göcző Sándorné szakácsné lánypárt akart gyújtani a konyhában. A falon függő lámpát levette, a takaréktűzhely fedő lapjára tette és mikor a gyufával a bélhez ért, a lámpa felrobant, a petróleum kifolyt és meggyulladt. A tűz belekapott az eszszony ruhájába, továbbá arca és kezén is végig folyt az égő petróleum. A szerencsétlen nő az udvarra szaladt, segítségért kiáltott, mire azonban elfojtották a tüzet, egész teste égési sebekkel volt borítva. Hecht Adolf dr. tisztiorvos nyújtotta neki az első segélyt, a kórházba szállították, ahol éjszaka két órakor meghalt. A rendőrség részéről Vida Vilmos ügyeletes rendőrtiszt jelent meg, aki megállapította, hogy a tragikus eset alkalmával a szakácsné kívül senki sem volt a konyhában és konstataulta azt is, hogy a lámpa szerkezet hibátlan volt, továbbá azt is, hogy valószínűleg a szakácsnő elejtette a lámpát és a surlódás következtében robbant fel a petróleum. Az ügyesség a holttestet felboncoltatta és megadta a temetési engedélyt.

— Halál misézés közben. Lugosról írják: Nagy riadalmat kellett vasárnap délelőtt a lugosi római katolikus templomban az, hogy Pataky Miksa nyugalmazott minorita rendházfőnök mise közben hirtelen rosszul lett, összeesett és anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

— Páratlan karácsonyi alkalmi bevásárlás. Tulhalmozou raktár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrássy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zsebóráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. Egyben felhívjuk a közönség b. figyelmét lapunk mai számában megjelent hirdetésére. 6029

— Halálos elgázolás. A Brád guroborzai iparvasut tegnap este háromnegyed hatkor, a mikor a munkásokat vitte be éjjeli szolgálatra, elgázolta Kriszán Miklós cseresi lekoszt Pápai Kálmán mozdonyvezető a nagy ködben egyszerre csak észre vette, hogy a pályatesten fekszik egy ember. Gyorsan ellengőzt adott, de már késő volt, a mozdony elkapta Kriszánt és a lejtős síkos pályán négy méteren magával vonszolta. Mikor végre a vonat megállt sikerült a szerencsétlent a mozdony kerekei alul kiszabadítani, de már halott volt.

— Gyermekhulla az ágyban. Versecen legutóbb meghalt egy Krenz Karolina nevű özvegyasszony, aki Wolgenmuth Ferenccénél lakott. Halála után az ágyában, a szalmazsákban egy gyermekhullát találtak. A gyermeket — az orvosok szerint — megfojtották. A bestiális anya majd egy hónapig feküdt meggyilkolt gyermekének hulláján.

— Ingsuz I. és Fia könyv- és papírkereskedése csak a Weitzer János-utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árusítja. Karácsonyra a legelőnyösebb bevásárlási forrás. 6071

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 18-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Udvarnoki István fékezőnek Mária nevű lánya. Szűcs Mátyás fékezőnek László nevű fia. Sziklai György rajzolónak György nevű fia. Pománcz Gáspár távirtda felvigyázónak István nevű fia. Meghalt: Göcző Sándorné 26 éves főzőnő. Heckl Keresztélyné 39 éves kovács neje. Török Gyula 2 napos fiú. Öv. Kiss Istváné 2 napos fiú. Hangos Sándor 23 éves napszámos. Öv. Szokolits Jánosé 66 éves napszámos. Bozsáneczky József 62 éves napszámos. Kornacker Ádám 67 éves napszámos. Házasságot kötött: Halász Antal cipészsegéd Gál Rozáliával.

— Új vállalat. Tudomásunkra jutott, hogy városunk ismét egy új, közszükségletet kielégítő nagyobb szabású vállalattal gyarapszik meg az új év beköszöntével. Ugyanis „Kerület” név alatt Varga Lajos és Társa a Weitzer János utcában levő új gör. kat. palotában egy modern, teljesen új felszereléssel bővelkedő temetkezési intézetet létesít, agniss és szaksterű vezetéssel, mely valóban hézagpótló intézmény lesz.

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközönségnek, hogy tekintse meg a szépen szortirozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő karácsonyi kiállítást, hol óriási választék van a legizlésebb dísz tárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képekterekben legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműáru kereskedés, Andrássy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. sz. 5928

— Bali, estélyi cipők, minden formában és minőségben, igen olcsón beszerezhető a Moskovits-cipőgyár raktárában. Ugyanott valódi sarcipők és hócipők óriási választékban.

— Kun József elsőrangú ékszerész, a m. kir. államvasutak órása. Előzékeny, figyelmes és szolid kiszolgálása miatt bizalommal keresi fel az aradi és vidéke karácsonyi ajándékot vásárló közönség. Igen ajánljuk t. olvasóink szíves figyelmébe.

— Olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk Novák Rudolf fogműtermét Arad Szabadságtér: 5-6 szám alatt, dr. Kronstein-ház.

— Nagy háborúságot okozna a családban az, ha szeretettjeinknek vonni szándékolt karácsonyi és újévi ajándékot nem Hirsch Jenő órási és ékszerésznél (Forrai- és Rákóczi-utca sarkán) szereznék be, mert csakis ott kaphatók a legizlésebb arany és ékszertárgyak legolcsóbban! Próbálja meg — nem bánja meg.

— Ajándékba adok egy valódi arany gyűrűt már csak 30 korona vásárlásért. Meggyőzni akarom vevőim olcsó áruimról, szebbnél-szebb briliáns és arany ékszertárgyak dúz választékban. Waldmann I. ékszerművesnél Szabadságtér 14. Fiume-kávéház mellett. 5831

— Karácsonyi és újévi ünnepek közeledtével ajánljuk a fényképek kedvelők szíves figyelmébe modernül berendezett fényvirdánkat, ahol minden kivitelű egyes és családi képeket a legizlésebben és leggyorsabban elkészítünk. Megrendelőink emlékül egy saját fényképükkel ellátott izléses fényképtartó naptárt kapnak ajándékkul. Stojkovits és Békés Szabadságtér 16. sz.

— Karácsonyra képeskönyvek és ifjúsági iratok a legelőnyösebben Kerpel Izsónál szerezhethők be. 4871

— Levélpapír-újdonságok karácsonyra Kerpelnél. 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Kerpel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vidékre is. El cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

Legcélsebb karácsonyi és újévi ajándékok

Bársony Andor

harisnya-, kötött és szövött-áru mellett ben kapl atók

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Uj divatüzlet varrodával

egybekötve

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

Van szerencsénk a n. 76. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy a helybeli piacon szerzett bő ismeretségünk folytán egy divatárú üzletet női kosztüm és fehérnemű varrodával egybekötve nyitottunk. — Elvállalunk női kosztümök, pongyolák, bluzok, női fehérneműk, gyermekruhák gyors és pontos elkészítését. Nagy választék női angol kosztüm szövetekben. 5729

Maradék szövetek félárban.

Kiváló tisztelettel

Mészárik Testvérek.

— Szesz italok drágulása. A likörgyárosok és gyümölcslepárolók országos egyesülete tegnap igazgatósági ülést tartott, melyen megállapították, hogy a szesz a szeptemberi adóemeléssel 46 koronával, a cukor 30 koronával lett drágább. Az összes felszerelési cikkek ára, a munkabérek és az általános drágaság következtében a tisztviselő fizetések arányosan emelkedtek. E körülmények kényszerítik a gyárosokat árak emelésére.

Budapesti Áru- és Értéktőzsde.

1911. december 18.

Budapest, december 18.

Készáru.

Kínálat mérsékelt, vételtudv gyenge, 5 ezer mm. változatlan.

az arak 60 kilóként számítva:

Határidő.

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Buza 1912. április	11.77—11.73	11.74—11.75
Rozs 1912. április	10.30—10.31	10.27—10.28
Tengeri 1912. május	8.54—8.55	8.52—8.53
Zab 1912. április	9.70—9.71	9.68—9.69

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. december 18.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.75—10.80
77	—	—	—	10.80—10.90
78	—	—	—	10.90—11.00
79	—	—	—	11.00—11.10

Buza (Temesvári koreak. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.65—10.70
Rozs	—	—	—	9.30—9.40
Arpa	—	—	—	8.60—8.70
Zab	—	—	—	8.70—8.75
Tengeri	—	—	—	7.60—7.70

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— December 18. —

Magyar aranyjárdék 4%	110.60
Magyar koronajárdék 4%	90.20
Magyar koronajárdék 3 1/2%	78.75
Magy. földt. herm. kötvény 4%	91.—
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölesön	210.—
Tiszaszab. és mezei sorsjegy kölesön	147.—
Oszták járdék papírban	91.25
Oszták járdék osz. t. b. e.	94.75
Oszták járdék aranyban	115.—
Oszták koronajárdék 4%	91.25
1880. évi oszták államsorsjegy	160.—
Oszták-magyar bankrészvény	19.95
Magyar hitelbank-részvény	848.25
Oszták hitelintézet részvény	647.—
Oszt.-magy.-államvasuti részvény	726.—
30 frankos arany (Napoleon)	19.11
Német birodalmi márka	117.75
London vista	240 82 1/2
Páris vista	95.45
20 márkás arany	23.54

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Körömápoló készletek

(Manicure készlet.)

8611

Egyszerű kivitelűtől a legfinomabb kivitelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébenfa, gyöngyház, teknőc és ezüst eszközökkel 5.— kor.-tól 80.— kor.-ig, továbbá

finom illatszer, fésű és kefe készletek 4—K-től 50—K-ig

igen nagy választékban

Hánzu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

vezető igazgatója mondott rövid pár szót a közönséghez és a gyermekekhez. A felemelő ünnep után Vajda János kerületi elnök, Vass István dr. ker. tikkár és Kürti Fülöp pénztáros kiosztották a ruhaneműket és cukorkákat.

TEA és RUM

legjobban és legolcsóbban kapható az

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA

BEHOZATALNÁL

ARAD, Andrássy-tér 20. sz. a.

Telefon 609. szám. 5804

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Aradi Hitelbank rendkívüli közgyűlése. Az Aradi Hitelbank részvénytársaságnak tegnap délelőtt volt a rendkívüli közgyűlése a saját üzleteliségekben. A közgyűlésen Tömör János elnök, Wittich József vezérigazgató kérte fel, miután a részvénytársaság jogtanácsosa elutazása következtében a közgyűlésen meg nem jelenhetett. Wittich József vezérigazgató ezután előterjesztette az igazgató-választmányának az alapszabályok 43. szakasza megváltoztatására vonatkozó javaslatát. E szerint jövőre a közgyűléseken nem válik szükségessé 26 tagnak a megjelenése, hanem a közgyűlés határozatképes lesz 16 tag megjelenésével. Erre az alapszabálymódosításra azért volt szüksége az igazgatóságnak, mert a részvényesek a közgyűléseken nem igen jöttek össze teljes számban. A közgyűlés Dengelegi Ferenc és Kalmár József hozzászólása után elfogadta az igazgatóságnak az alapszabályok 43. szakasza megváltoztatására vonatkozó előterjesztését. A második tárgya volt a rendkívüli közgyűlésnek Keppich-Jakab dr. és Kecskeméthy András felügyelő-bizottsági tagok lemondásával megüresedésbe jött felügyelő-bizottsági állások betöltése. Rendes felügyelő bizottsági tagul a közgyűlés Spielmann Albert, póttagul Halász Imre kisvárjai gazdát választotta meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A vasutasszövetség aradi kerületének ünnepélye. A vasutasszövetség aradi kerülete idei karácsonyfa-ünnepélyét vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta meg a Központi szálloda nagytermében. A terem közepén hatalmas karácsonyfa ragyogott, teleagatva díszekkel és cukorkákkal. A fa körül voltak elhelyezve a fiú- és leányruhák, cipők és kabátok. Az ünnepélyre lejtött a szövetség központi vezetőségének több tagja Faludi József ügyvezető igazgató vezetésével s megjelentek az üzletvezetőség vezető emberei, a tisztviselők, a szövetség tagjainak nagyrésze rangkülönbség nélkül és azok családtagjai. Az ünnepélyt Vajda János kerületi elnök nyitotta meg. Szép szavakban emlékezett meg a kerület jótékonyaságairól s azokról, akik nemes munkájában a kerületet, a vasutas szövetséget támogatják. Ezután az aradvárosi árvaház növendékei Balázs Ferenc igazgató vezetésével mellett több karácsonyi verset szavaltak és karácsonyi éneket adtak elő. Az ünnepi beszédet Eber Nándor dr. máv. s. tikkár mondta. Poétikus, magasszárnyalású beszéde az emberszeretet magasztosságáról, rendkívül mély hatást váltott ki s alig maradt szem szárazon. Utána Faludi József, a központ ügy-

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Oriási választék valódi amerikai VADASZ-CZIPŐKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER„ gyártmányú cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER„ cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt Egységárak: Hölgyek és urak részére 16 K. 50 F. viselhet. Luxus kivitel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőárúháza. 1916

Tessék a kirakatot megtekinteni. Telefon 312. szám.

NEMZETI SZINHÁZ

Kedd, 1911. december hó 19-én

B) bérlet

B) bérlet

Iglói diákok.

Diákélet dalokkal, 4 felvonásban. Irta és zenéjét szerző: Farkas Imre. Karnagy Tiber Arpád. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Petki János	Ladiszlav J.	Holeczy	Huszár K.
Pali, fia	Dr. Beregi S.	Az igazgató	Csáki F.
Ti osák Pótor.	Polgár S.	Kuédelka Tóni	Vass Janó.
Bvike. leánya	Neog ády D.	Szi tor Akos	Delli Lajos.
Sziasznjl	Cseh Ferenc.	Simák Ge: gely	Vá: nay L.
Kostrápszky	Kulcsár L.	Odrobina	Gyözö A

Kezdete este 1/8 órakor.

URANIA

széppálykés színház.

Magyar Színház-egyesület 1. szám, Szabadság-tér mellett.

Ma kedden, 1911. december 19.

Három elsőrendű sláger kép és a Lengyel Meny-
hért diadalmas színműve. A berlini Deutsches
Theater előadása után

Taifun Nagyhatalú exotikus dráma.

Előadások 6. u. 1/6 órától kezdve este 11 óráig

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60
fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A helyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

As előadások tartama 1 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

APOLLÓ SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában

Urania Magyar Tudományos Színház aradi előadása

Ma kedden, 1911. december 19-én

A Nordisk sláger-sorozat folytatása.

1. A török csendőrség. Látványosság. — 2. Kis-
miska a vakok között. Kacagtató.

3. Az elhagyott szerető boszúja. Színdarab dráma
3 felvonásban. Sláger kép

As előadások kezdete délután 1/6 órától folytatódással
11-ig tartanak.

Helyárak: Pályák ötvenként 1 kor. Zártkörű 1 kor. 1-
es hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill.,
IV-ik hely 20 fill.

Műsort ingyen kapni a jegyadóknál.

Saját zenekar.

Ruhátár. — Buffet.

NYILTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Mindazonkán, kik szeretett jó férjem,
illetve rokon

Vantara Tamás

temetésén résztvettek, koszorúkkal és
megjelenésükkel fájdalomukat enyhítették,
ezúton mondunk szívük mélyéből hálás
köszönetet; nemkülönben nem mu-
laszthatjuk el Varga Imre temetést ren-
dező vállalatnak a szép rendezésért és elő-
zékeny eljárásáért hálás köszönetünket ki-
fejezni.

Arad, 1911. december 19.

7008

Özv. Vantara Tamásné és családja.

Tekintetes

Sebes Béla urnak

a Varga Imre temetkezési vállalat főnökének

Arad.

Istenben boldogult férjem temetése alkal-
mával annyi előzékenységet és coulantiat tanu-
sított, hogy nem mulaszthatom el ezen szíves-
ségéért hálás köszönetemet kifejezni.

Arad, 1911. december 19-én.

7007

Özv. Baka Jánosné.

Páratlan

karácsonyi

alkalmi

bevásárlás

Tuhalmozott raktár miatt
bevásárlási áron árúsítja

Weinberger

Ferencz ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20.

(Fischer Etiz palota)

remek szép ékszereit, zsebóráit
és ezüstnemű raktárát.

Ezen kívül nagy választék orrcsüptetők, szem-
lvegek és lorgnettekben. Telefon 439.

Kávé és tea

Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből:

Nyers kávé:

Jamaika 1/2 kg.	K 1-60
Portorico 1/2 kg.	K 1-90
Cuba 1/2 kg.	K 2-—
Arany jáva 1/2 kg.	K 1-70

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből

Jó minőségű 1/2 kg.	K 1-90
Finom minőségű 1/2 kg.	K 2-20
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mocca) 1/2 kg.	K 2-60

Tea:

Törmelék-tea 1/2 kg.	K 2-50
Congó-tea 1/2 kg.	K 3-—
Család keverék 1/2 kg.	K 5-—
Legfinomabb Király-tea 1/2 kg.	K 6-—
Ceylon-tea a legerősebb zamatu 1/2 kg.	K 6-—
Kitünő teasütemény-keverék 1/2 kg.	K 8-80

Rum:

1 liter családi tearum	K 1-90
1 liter finom brazíliai rum	K 2-40
1 üveg 1/10 liter finom jamaicai rum	K 3-50

Kotányi János

kávé- és tea-nagykereskedő

Budapest, Bécs, Berlin, Abbázia

Arad, József főherceg-ut 3.⁸³⁴⁹

Telefon 809.

Telefon 809.

**GYÖNGY-
virág-Hét!**

Drogeriában!

Minden hölgy,

aki karácsony előtti héten üzle-
temet látogatásával megtiszteli,
(minden vételkötelezettség nél-
kül) egy kedves és praktikus
meglepetésben részesül. . . .

Házu Nestor

'Vöröskereszt' Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Olcsó karácsonyi ajándéktárgyak

két üzletünk
egyesítése miatt

a Weitzer János- utcában

tulzsufolt raktárunkban
Képeskönyvek, ifjúsági
iratok, diszművek,

dobozlevélpapírok

rendkívül sok

karácsonyfa-disz helyszüke miatt igen olcsón

árusittatnak.

Kiváló tisztelettel

Jugusz J. és Fia

könyv- és papirkereskedése :-:
csak a Weitzer János-utcában.

Rendkívül olcsó árakon Karácsonyi és ujévi ajándékok

Brilliant és arany-
ékszerek óriási vá-
lasztékban.

Ezüst dísz tárgyak és ezüst evő-
eszközök nagy raktára. Szivar
készletek, cigaretta tárcák, ezüst-
botok. Rendkívüli nagy választék-
ban elsőrendű órák arany, ezüst
és acél tokban. Iga órák min-
den kivitelben. — Külön helyiség-
ben china ezüst.

GRALLERT J. ÉS FIA

órák- és ékszerész üzlete
Arad, Andrassy-tér 22. szám.

4215—1911. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az
1881. évi LX. t. c. 102. §-a ér-
telmében ezennel közhírré teszi,
hogy a nagybuttyini kir. járásbíró-
ságnak 1911. évi Sp. II 27/3. számú
végzése következtében dr. Dénes
Jakab körösztökényi ügyvéd által
képviseelt Weiszberger Sámuel
javára magyarpécskai lakos ellen
47 K. 78 f. s jár. erejéig 1911. évi
szeptember hó 21-én fogatosított
kielégítési végrehajtás útján lefog-
lalt és 658 korona 80 fillérre becsült
következő ingóságok, u. m.: vas-
villa, kapa, szobabeli butor, csomag-
gyertya, répavágó, petroleumtar-
tály és bolti berendezés nyilvános
árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a magyar-
pécskai kir. járásbíróság 1911.
évi V. 105/8. sz. végzése folytán
47 korona 78 fillér tőkekövetelés,
ennek 1911. évi április hó 1. nap-
jától járó 5% kamatai, 1/3% váltó-
díj és eddig összesen 66 kor. 90
fillérben bírósággal már megállapi-
tott költségek erejéig, végrehaj-
tást szenvedett lakásán, Magyar-
pécskán leendő megtartására 1911.
évi december hó 23 napjának d. e.
8 órája határidőül kitűzetik és
ahhoz a venni szándékozók ezen-
nel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok
az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108.
§-ai értelmében készpénzfizetés
mellett, a legtöbbet ígérőnek, szük-
ség esetén becsáron alul is el fog-
nak adatni.

Amennyiben az elérvezendő
ingóságokat mások is le- és felül-
foglaltatták és azokra kielégítési
jogot nyertek volna, ezen árverés
az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értem-
ében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Magyarpécska, 1911. évi
december hó 13. napján.

Re: Nyi Gábor
ár. k. végrehajtó.

6094

Karácsonyi ajándékok

legjutányosabb beszerzése!

Könyv, levélpapír, imaköny-
vek, karácsonyi diszek, fa tár-
gyak festésre, égetésre, tarsó-
munkákra, összes festészeti
kellékek, festmények, műla-
pok, olajnyomatok, keretek,
fénykép- és levelezőlap-albu-
mok. Diaphanie ablakpapír 80
fillértől feljebb. Lámpaernyők,
diszes fali naptárak stb. stb.

Általános nagy árengedmény!

Mesés könyvek, ifjúsági iratok, Pallas nagy
lexikonja, nagy klaszikus arany biblia, Gracza
Magyar szabadságharc története stb. stb.

félárban.

Egyben van szerencsém a m. t. közön-
séggel tudatni, miszerint

112.000 kötetes kölcsonkönyvtáramat

az összes számottevő ujdonságokkal ki-
egészítettem, **magyarban, minden
jó új mű készletben.**

Németben: Dom: So wie wir sind. Ditt
Lisbeth: Unverbrante Briefe, Lo's Ehe, Eine
von zu Vielen. France Anatole: Die Insel der
Pinguine. Hegeler: Sonnige Tage, Das Argernis.
Heimburg: Familie - Lorenz. Lagerlöf: Jeru-
salem. Ompeda: Normalmenschen, Prinzes
Sabine, Margret und Ossane, Reuter Gab-
riele: Der Amerikaner, Der Lebenskünstler,
Frühlingstaumel. Höcker Oskar: Die lachende
Maske, Lebende Bilder Georgy: Familienglück.
Voss Richard: Die Liebe Daria Lanté's, Zwei
Menschen. Zobeltitz F: Die Spur des Ersten.
Zobeltitz H: Die herbe Gräfin. Wasner: Fatum, stb.
Boy-Ed: Hardy v. Arnsberg. Schobert: Sein
Eigentum. Rosner: Sehnsucht. Wothe: Sündige
Mütter. Stillebauer: Purpur. Der Börsenkönig.
Gartenlaube. Über Land u. Meer. Buch f. AHe
stb. évfolyamai.

Havi bérlet K 1-40 vagy kötetenként
és hetenként 10 fillér. Vidékre meg-
állapodás szerint. Vidéki rendelések
posta fordultával intéztetnek el.

5995

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin,
könyv- és papirkereskedése, Arad, színház-épület.
Városi és megyei telefon 511.

Tájékoztató

Arad legnagyobb

karácsonyi tárlatáról.

FISCHER Nagyáruházában

Szabadság-tér 12. szám. (A vaskapu épületében.)

Kétségteljes tény, hogy Fischer Simon Nagyáruházának karácsonyi tárlata az országban az első helyen áll. **Nincs egy sem, mely csak távolról is megközelítené!** Nagyság, fény, pompa és választék dolgában még a fővárosi tárlatok sem tesznek tul.

Fischer karácsonyi tárlatán a legexclusivabb körök is megtalálják magas igényeik kielégítését. Remek játékszerek vannak ott fölhalmozva, melyeket a műipar produkált és egy-egy ilyen darab nagy értéket képvisel. S bár így a nagyigényű közönségről gondoskodva lett, mégis nem lesz érdektelen ezzel szemben megtudni azt is, hogy mit tartalmaz, mit nyújt már a lényeges egy koronás osztály Fischer Simon Nagyáruházában. Sok bevezetés helyett álljon itt a következő rövid kivonat:

Egy koronás cikkek:

Karácsonyfa-csengő angyalokkal önműködő
Cengetyű kocsi
Bohócos állat
Báránka valódi gyapjuval
Tűzoltó kocsi
Csomagoló kocsi
Nagy nyul
Sörös kocsi
Homokos kocsi
Fényezett ló
Páros lovak
Fürdőkád babával
Nagy csacsi
Mozdony
Ugró kutyácska
Villanyos vasut
Festék doboz
Képes kockajáték
Vonat
Nagy faépítő-szekrény
Laterna-magica
Ólomkatonák
Tekejáték
Katonai felszerelés
Gyermek hegedű
Húzó harmonika

Legnagyobb fémtrombita
Gyermek dob
Nickel trombita
Gyermek zongora
Szajmuzsika nickelből
Celuloid-kürt domborművel
Karikalövő pisztoly
Baba ágy
Gyermek puska
Gyermek kard
Huszár csáké
Óthangu trombita
Öltözött babák
Gummi babák
Bádog játék csoport
Valódi francia bábó
Törhetetlen katonák dobozban
Mosdó készlet
Teljes konyha berendezés
Tabló leánykának
Fröbel kézimunka-játék
Porcellán szervíz
Baba konyha
Baba butorok
Diszes tüzhely
Hinta fiucska
Nagy számológép

Harang és kalapács
Sakkfigurák
Sakkjáték
Lottójáték
Lóverseny játék
Dominó játék kőből
Önműködő gőzös
Képes könyv
Seprő készlet
Uzsonna szelence
Lombfűrész készlet
Zenélő doboz
Finom gyermek csörgő
Öntöző kanna
Gőzhajó
Automobil
Nagy ágyuk
Kerékpáros
Börstörök
Kávédaráló
Játék kut
Bárfai alakok
Mérleg
Baba diván
Vizben uszó állatok
Mángorló gép
Fa kredenc

Ekszertartó csiszolt üveg-
ből
Levelező-lap album
Diszes tükrök
Elegáns tentatartók
Bársony emlékkönyv
Csont tolltartó
Kézimunkakosár
Faldiszek
Tűtartó gyümölcs formába
Fa és fémkeretek
Bőr kézi táska
Legfinomabb bőr erszények
Levelepapír dobozban
Email tálcák
Email gyufatartó szivarvá-
góval
Nickel gyertyatartó gyufa-
tartóval
Majolika gyertyatartó bronzal
Szines és fehér kancsó
Üveg és nickel cukortartó
Porcukortartó nickel fogóval
Diszes vajtartó
Legyező
s ezer meg ezer itt külön
fől nem sorolható tárgyak.

LEGOLCSŐBB ÉKSZERES ÓRA VASÁR

FARKAS-STREICHER GYEGNÉL

ARAD TOKOLY TER 1

EGY ARANY NYAKLÁNC
MARIA AMULETTEL EGYÜTT
40 GR. SÚLYBAN
21 KORONA

EGY DUPLAFEDELŰ
EZÜST NŐI ÓRA 10
KORONA STB STB

5708

M. kir. államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Állomások	Arad-Budapest.							
	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-III.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-III.	Szv. I-III.	Gy. I-II.
Arad	5-00	6-08	6-28	11-37	6-18	6-51	9-28	9-28
Kőrönya	5-05	6-13	6-33	11-42	6-23	6-56	9-33	9-33
Békés	5-10	6-18	6-38	11-47	6-28	7-01	9-38	9-38
Lókőháza	5-15	6-23	6-43	11-52	6-33	7-06	9-43	9-43
Bánhidalmajsa	5-20	6-28	6-48	11-57	6-38	7-11	9-48	9-48
Országút	5-25	6-33	6-53	12-02	6-43	7-16	9-53	9-53
Kétegyháza	5-30	6-38	6-58	12-07	6-48	7-21	9-58	9-58
Ujkigyó	5-35	6-43	7-03	12-12	6-53	7-26	10-03	10-03
Béke-Csaba	5-40	6-48	7-08	12-17	6-58	7-31	10-08	10-08
Béke-Földvár	5-45	6-53	7-13	12-22	7-03	7-36	10-13	10-13
Mezőbarony	5-50	6-58	7-18	12-27	7-08	7-41	10-18	10-18
Gyoma	5-55	7-03	7-23	12-32	7-13	7-46	10-23	10-23
Mezőcsanak	6-00	7-08	7-28	12-37	7-18	7-51	10-28	10-28
Pusztá-Pé	6-05	7-13	7-33	12-42	7-23	7-56	10-33	10-33
Pusztá-Tenyé	6-10	7-18	7-38	12-47	7-28	8-01	10-38	10-38
Szajol	6-15	7-23	7-43	12-52	7-33	8-06	10-43	10-43
Béke	6-20	7-28	7-48	12-57	7-38	8-11	10-48	10-48
Gyoma	6-25	7-33	7-53	13-02	7-43	8-16	10-53	10-53
Mezőbarony	6-30	7-38	7-58	13-07	7-48	8-21	10-58	10-58
Béke-Földvár	6-35	7-43	8-03	13-12	7-53	8-26	11-03	11-03
Béke-Csaba	6-40	7-48	8-08	13-17	7-58	8-31	11-08	11-08
Ujkigyó	6-45	7-53	8-13	13-22	8-03	8-36	11-13	11-13
Kétegyháza	6-50	7-58	8-18	13-27	8-08	8-41	11-18	11-18
Országút	6-55	8-03	8-23	13-32	8-13	8-46	11-23	11-23
Bánhidalmajsa	7-00	8-08	8-28	13-37	8-18	8-51	11-28	11-28
Lókőháza	7-05	8-13	8-33	13-42	8-23	8-56	11-33	11-33
Kürtös	7-10	8-18	8-38	13-47	8-28	9-01	11-38	11-38
Székely	7-15	8-23	8-43	13-52	8-33	9-06	11-43	11-43
Kőrönya	7-20	8-28	8-48	13-57	8-38	9-11	11-48	11-48
Budapest k. p. u.	12-30	11-28	1-28	7-00	8-00	8-00	1-00	1-00

Állomások	Budapest-Arad.							
	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-III.	Szv. I-III.	Gy. I-II.	Gy. I-III.	Szv. I-III.	Gy. I-II.
Budapest k.p.u.	11-00	7-05	8-00	8-00	12-20	8-00	8-00	8-00
Kőrönya felé p. u.	11-05	7-10	8-05	8-05	12-25	8-05	8-05	8-05
Békés	11-10	7-15	8-10	8-10	12-30	8-10	8-10	8-10
Maglód	11-15	7-20	8-15	8-15	12-35	8-15	8-15	8-15
Gyémrő	11-20	7-25	8-20	8-20	12-40	8-20	8-20	8-20
Mende	11-25	7-30	8-25	8-25	12-45	8-25	8-25	8-25
Táplószőlő-Táplószőlő	11-30	7-35	8-30	8-30	12-50	8-30	8-30	8-30
Táplószőlő	11-35	7-40	8-35	8-35	12-55	8-35	8-35	8-35
Nagykátán	11-40	7-45	8-40	8-40	13-00	8-40	8-40	8-40
Táplószőlő	11-45	7-50	8-45	8-45	13-05	8-45	8-45	8-45
Táplógyörgye	11-50	7-55	8-50	8-50	13-10	8-50	8-50	8-50
Ujvárad	11-55	8-00	8-55	8-55	13-15	8-55	8-55	8-55
Szekes	12-00	8-05	9-00	8-05	13-20	8-05	8-05	8-05
Szajol	12-05	8-10	9-05	8-10	13-25	8-10	8-10	8-10
Pusztá-Tenyé	12-10	8-15	9-10	8-15	13-30	8-15	8-15	8-15
Pusztá-Pé	12-15	8-20	9-15	8-20	13-35	8-20	8-20	8-20
Mezőcsanak	12-20	8-25	9-20	8-25	13-40	8-25	8-25	8-25
Gyoma	12-25	8-30	9-25	8-30	13-45	8-30	8-30	8-30
Mezőbarony	12-30	8-35	9-30	8-35	13-50	8-35	8-35	8-35
Béke-Földvár	12-35	8-40	9-35	8-40	13-55	8-40	8-40	8-40
Béke-Csaba	12-40	8-45	9-40	8-45	14-00	8-45	8-45	8-45
Ujkigyó	12-45	8-50	9-45	8-50	14-05	8-50	8-50	8-50
Kétegyháza	12-50	8-55	9-50	8-55	14-10	8-55	8-55	8-55
Országút	12-55	9-00	9-55	9-00	14-15	9-00	9-00	9-00
Bánhidalmajsa	13-00	9-05	10-00	9-05	14-20	9-05	9-05	9-05
Lókőháza	13-05	9-10	10-05	9-10	14-25	9-10	9-10	9-10
Kürtös	13-10	9-15	10-10	9-15	14-30	9-15	9-15	9-15
Székely	13-15	9-20	10-15	9-20	14-35	9-20	9-20	9-20
Kőrönya	13-20	9-25	10-20	9-25	14-40	9-25	9-25	9-25
Arad	8-13	12-24	8-29	6-59	9-00	10-05	6-00	6-00

Állomások	Arad-Tócsa.					
	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tve.
Arad	12-32	2-14	4-04	7-04	6-32	11-19
Ótásalom	2-26	4-15	6-05	9-05	8-33	11-20
Mároscsator	2-37	4-24	6-14	9-14	8-44	11-21
Székelykő	2-49	4-37	6-26	9-26	8-56	11-22
Székelykő	2-55	4-43	6-32	9-32	9-02	11-23
Ópályos	3-02	4-49	6-39	9-39	9-09	11-24
Ménasszék	3-07	4-54	6-44	9-44	9-14	11-25
M. Radna (L)	1-06	5-15	5-01	7-45	7-29	12-26
Milova-Odv.	1-06	3-25	5-11	7-45	7-34	12-26
Konop	3-49	5-42	7-36	10-36	10-25	12-27
Mároshorva	4-06	6-05	8-11	11-11	11-00	12-28
Székely	2-01	4-48	6-38	9-38	9-27	12-29
Székely	2-19	4-15	6-05	9-05	8-54	12-30
Mároshorva	2-41	4-30	6-20	9-20	9-09	12-31
Déva	8-07	8-35	10-39	5-03	5-03	12-31
Föld	8-18	8-46	10-50	5-14	5-14	12-31
Milova-Odv.	8-25	8-53	10-57	5-21	5-21	12-31
Milova-Odv.	8-44	9-12	11-16	5-40	5-40	12-31
Milova-Odv.	8-15	10-03	11-33	12-20	7-00	12-31
Milova-Odv.	8-28	10-16	11-46	12-20	7-00	12-31
Milova-Odv.	8-34	10-22	11-52	12-26	7-06	12-31
Milova-Odv.	8-38	10-26	11-56	12-30	7-10	12-31
Milova-Odv.	8-42	10-30	12-00	7-14	7-14	12-31
Milova-Odv.	8-46	10-34	12-04	7-18	7-18	12-31
Milova-Odv.	8-50	10-38	12-08	7-22	7-22	12-31
Milova-Odv.	8-54	10-42	12-12	7-26	7-26	12-31
Milova-Odv.	8-58	10-46	12-16	7-30	7-30	12-31
Milova-Odv.	9-02	10-50	12-20	7-34	7-34	12-31
Milova-Odv.	9-06	10-54	12-24	7-38	7-38	12-31
Milova-Odv.	9-10	10-58	12-28	7-42	7-42	12-31
Milova-Odv.	9-14	11-02	12-32	7-46	7-46	12-31
Milova-Odv.	9-18	11-06	12-36	7-50	7-50	12-31
Milova-Odv.	9-22	11-10	12-40	7-54	7-54	12-31
Milova-Odv.	9-26	11-14	12-44	7-58	7-58	12-31
Milova-Odv.	9-30	11-18	12-48	8-02	8-02	12-31
Milova-Odv.	9-34	11-22	12-52	8-06	8-06	12-31
Milova-Odv.	9-38	11-26	12-56	8-10	8-10	12-31
Milova-Odv.	9-42	11-30	13-00	8-14	8-14	12-31
Milova-Odv.	9-46	11-34	13-04	8-18	8-18	12-31
Milova-Odv.	9-50	11-38	13-08	8-22	8-22	12-31
Milova-Odv.	9-54	11-42	13-12	8-26	8-26	12-31
Milova-Odv.	9-58	11-46	13-16	8-30	8-30	12-31
Milova-Odv.	10-02	11-50	13-20	8-34	8-34	12-31
Milova-Odv.	10-06	11-54	13-24	8-38	8-38	12-31
Milova-Odv.	10-10	11-58	13-28	8-42	8-42	12-31
Milova-Odv.	10-14	12-02	13-32	8-46	8-46	12-31
Milova-Odv.	10-18	12-06	13-36	8-50	8-50	12-31
Milova-Odv.	10-22	12-10	13-40	8-54	8-54	12-31
Milova-Odv.	10-26	12-14	13-44	8-58	8-58	12-31
Milova-Odv.	10-30	12-18	13-48	9-02	9-02	12-31
Milova-Odv.	10-34	12-22	13-52	9-06	9-06	12-31
Milova-Odv.	10-38	12-26	13-56	9-10	9-10	12-31
Milova-Odv.	10-42	12-30	14-00	9-14	9-14	12-31
Milova-Odv.	10-46	12-34	14-04	9-18	9-18	12-31
Milova-Odv.	10-50	12-38	14-08	9-22	9-22	12-31
Milova-Odv.	10-54	12-42	14-12	9-26	9-26	12-31
Milova-Odv.	10-58	12-46	14-16	9-30	9-30	12-31
Milova-Odv.	11-02	12-50	14-20	9-34	9-34	12-31
Milova-Odv.	11-06	12-54	14-24	9-38	9-38	12-31
Milova-Odv.	11-10	12-58	14-28	9-42	9-42	12-31
Milova-Odv.	11-14	13-02	14-32	9-46	9-46	12-31
Milova-Odv.	11-18	13-06	14-36	9-50	9-50	12-31
Milova-Odv.	11-22	13-10	14-40	9-54	9-54	12-31
Milova-Odv.	11-26	13-14	14-44	9-58	9-58	12-31
Milova-Odv.	11-30	13-18	14-48	10-02	10-02	12-31
Milova-Odv.	11-34	13-22	14-52	10-06	10-06	12-31
Milova-Odv.	11-38	13-26	14-56	10-10	10-10	12-31
Milova-Odv.	11-42	13-30	15-00	10-14	10-14	12-31
Milova-Odv.	11-46	13-34	15-04	10-18	10-18	12-31
Milova-Odv.	11-50	13-38	15-08	10-22	10-22	12-31
Milova-Odv.	11-54	13-42	15-12	10-26	10-26	12-31
Milova-Odv.	11-58	13-46	15-16	10-30	10-30	12-31
Milova-Odv.	12-02	13-50	15-20	10-34	10-34	12-31
Milova-Odv.	12-06	13-54	15-24	10-38	10-38	12-31
Milova-Odv.	12-10	13-58	15-28	10-42	10-42	12-31
Milova-Odv.	12-14	14-02	15-32	10-46	10-46	12-31
Milova-Odv.	12-18	14-06	15-36	10-50	10-50	12-31
Milova-Odv.	12-22	14-10	15-40	10-54	10-54	12-31
Milova-Odv.	12-26	14-14	15-44	10-58	10-58	12-31
Milova-Odv.	12-30	14-18	15-48	11-02	11-02	12-31
Milova-Odv.	12-34	14-22	15-52	11-06	11-06	12-31
Milova-Odv.	12-38	14-26	15-56	11-10	11-10	12-31
Milova-Odv.	12-42	14-30	16-00	11-14	11-14</	

A legelegánsabb női felöltők
csak

GYÖRGY MENYHÉRT
ÉS TÁRSA

Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

5137

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel, az összes raktáron levő áruk a mai naptól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári,
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközön-
sége csakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krém

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, **KOLOZSVÁR.**

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

YOGHURT.

Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja „Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacteriumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a bélben való rothadást.

A vértestecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomornak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalmasan pusztítja a bacteriumokat így a táplálék felszívódását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezenkívül azt a legüdvösebb legszerencésebb és számukra lenhasznosabb munkáját is fejti ki, hogy a véredényekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vastagabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi szemcsékre oldja fel.

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyetlen biztos szert, amely megóvjaa a szervezetet a korai megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendelleniségeknél, elerőtlenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL A R A D.

Hogy én azt nem tudtam!!!

hogy hol kell a finom és igen olcsó

TEÁ-t és RUM-ot

vásárolni.

1/4 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/2 " " " " " " " "	4.75 "
1/2 literes üveg igen finom „Hungária” rum	1.10 "
1 " " " " " " " "	2.20 "
1/2 " " " " " „Jamaicai” I	1.80 "
1 " " " " " " " "	3.60 "

Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ

Arad, Andrassy-tér.

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szájvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

Karácsonyra.**BLOCH H.**

ajándék-cikkekben
dusan felszerelt
raktára 5940

rendkívül ked-
vező vételek
folytán

előnyös áron**ajánl:**

Diszlevélpapírokat
Írómappákat
Naplók- és emlékkönyveket
Képes levelezőalbumokat
Festőszekrényeket
Tollszekrényeket
Kifestő- és képeskönyveket
Amerikai töltőtollakat
Pecsétnyomókat
Tentatartókészleteket
Naptárakat
Zsebironokat
Jegyzékkönyveket
Fényképező gépek.

Mindezen cikkeket
sokkal olcsóbban
bocsátom áruba
mint ezideig. Vidéki
rendeléseket a leg-
pontosabban inté-
zek el, esetleg meg
nem felelő árut
visszaveszek. ::

Telefon 126.**Végeladás**

ból
megmaradt

Gyermekjáté-
kok, konyha-
berendezési
és egyéb al-
kalmi aján-
dék-tárgyak.

Minden elfogad-
ható árban
kaphatók.

5791**K O H N****JÓZSEF****ARAD,**

Batthyány-utca 32. sz.

Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés,
bádogos munkák és víz-
vezeték javítások azon-
nal eszközöltetnek.

Szenzáció

a

Forray-utcában.

Tulhalmozott áruraktár
miatt ujonnan megnagyob-
bitott helyiségünkben a

karácsonyi vásár
megkezdődött!!

1. vég rumburgi vászon	
6 női ingre	3.75 kr.
Szintartó zephir french mtrje	—19 kr.
Szintartó csikos tennisz- flanell mtrje	—17 kr.
Angol strapa kelme mtrje	—37 kr.
Himzett vászon v. batist Blous	—97 kr.
Egy damast abrosz 6 szal- vétával	—97 kr.
5 drb len törülköző	—97 kr.
5 drb len pohár kendő	—97 kr.
Egy tigris flanell takaró	—97 kr.
Egy alsó lepedő varrás nélkül	—97 kr.
Egy damast futó és közép aszurral	—97 kr.
Egy Madapolan női ing himzéssel	—97 kr.
Egy harasz női mellény	1.47 kr.
Egy vég 23. mtr cérna kanavász	4.97 kr.
Divat bársonyok bluz v. pongyolára.	—87 kr.
Patent bársony miden szinben	—65 kr.
Horgolt selyem sálak	—87 kr.

Férfi osztály.

6 pár férfi vagy női ha- risnya	—97 kr.
6 pár szintartó zephir menchetta	—97 kr.
6 drb 5 rétű gallér	—97 kr.
5 drb selyem nyakkendő válogatva	—97 kr.

Szönyegek, függönyök,
diványterítők mélyen le-
szállított árban! Vidéki
megrendelések pontosan
eszközöltetnek. Meg nem
felelőt becsereélünk, vagy
" a pénzt visszaadjuk. "

Kéjük a helybelli hölgyközönséget
kirakataink szives meglátására.

1205

Tisztelettel:

**Popper
Testvérek**

divatáruháza

Arad, Forray-utca

Karácsonyra!**Pompás**karácsonyfa
diszek.**Gyönyörű**levélpapírok
és alkalmi tárgyak.**Remek szép**

imakönyvek.

Képes

könyvek.

Mesés

könyvek.

a legújabb

Ijúsági iratokés karácsonyi levelező-la-
pok jutányosan szerezh-
tők be**Pichler Sándor,**könyv- és papirkereskedé-
sében Arad, Szabadság-t. l.

Telefon 308.

5947

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

6681

PALMA
kaucsuk-cipősarok

A hygienikus
Palmakaucsuk
ágybetét
minősége
elsőrangú

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti szí-
színét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

≡ Nagy üveg ára 2. korona. ≡

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomago-
lással bérmentve küld. 1524

Karácsonyi
és újévi
ajándékok

Nincsen párja

a valódi nemes posta szelvénynyel igazolt és szárny alatt harzi bélyeggel ellátott

harzi kaurál madarak

és tengerentuli diszma daraknak melyek, versenyképes olcsó árért Zimmermann János mintacipészeteiben Arad, Deák Ferenc-utca 10. sz. alatt kapható. 5968

Karácsonyfadiszek és

czukorkák

nagy választékban kaphatók

Németh Imre

cukorka különlegességi
üzletében

Andrássy-tér 20. és

Forray-utca 2. sz. a.

Telefon 418. 5666

Molnár Antal

épület- és bútorsztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (sajátház)

vállalja minden e szakba
vago munkák készítését, egymint
modern lak- és boltberendezé-
seket, portái és épületmunkákat
a legmegbízhatóbb kivitelben,
legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszer-
zési forrása.

Szives pártfogást kér kész szol-
gálatlalt 3961

Molnár Antal,
épület és műbútorsztalos

Jó erkölcsű fió tanulónak felvétetik.

FOGAK

és fogsorok, aranyhídak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnőek, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos úr házában, Telefon sz. 688. 4871

Alkalmi vételek

és eladások

ékszertárgyakban

Arad és szomszédtelekben, Arad legnagyobb óra- és ékszerraktára

Deutsch Izidor

írás és ékszerész

Veltzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

Arany és ezüstneműek, gyémánt és briliáns tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcsereztetésnek
TELEFON 438. TELEFON 438.

Magándetektív vállalat

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Elvállal a legnagyobb díszkréció mellett, legkényesebb magán-
ügyek elintézését, továbbá megfigyeléseket, családi, jogi és
bűnügyek kinyomozását, bármilyen régi keletűek. — E téren
tapasztalataimat számos éven át Amerikában elsajátított-
tam. — Meghívásra bárhova készséggel elmegyek. — Számos
elismerőlevél. Tisztelettel:

FISCHER ADOLF.

Feltűnő olcsóságok!

Karácsonyi és újévi ajándékok
legolcsóbb

beszerzési forrása

Az alant felsorolt áruk
újévig leltározás miatt
leszállított árban kaphat-
ók: Damaszt asztalemű
és ágykészletek, szőnye-
gek, vásznak, női- és férfi-
szövetek, parchetek, stb.

MAUTHNER R.

olcsó áruháza

Hunyadi-utca 1. szám. 5621

Külön kelengye- és fehérnemű-osztály.

ROSENBLÜH H. ÉS TÁRSA

DIVATÁRUHÁZA.

A karácsonyi occassió árusítás megkezdődött. — Mielőtt bevásárlásait eszközölné, kérjük kirakataink szives megtekintését.

OCCASSIO-CIKKEINK:

Egy teljes ruha disszal együtt . . . . . 1 fut 60 kr.
Fekete és tegethof ruhakelmék duplaszéléségen már . . . . . 80 kr.
Olcsó flaneli és barhet, jó minőség. . . . . 26 kr.
Széles áru egész finom minőség . . . . . 28 kr.
Creton és sephyrek jó mosható, szintartó . . . . . 25 kr.
120 cm angol kelme . . . . . 40 kr.
Nagy választék női kötényekben már 30 krajcártól kezdve. Női, férfi és gyermek zsebkendőiben óriási nagy raktár, tucatonként már 1 forinttól kezdve. — Nagy raktár asztalneműekben, szines ajour kávék 6 személyre már 2 forint 50 krajczár. 5508

Óriási nagy választék selymekben.

Blousokra alkalmas métere . . . . . 60 kr.

Foulard selyem ruhára, minden színben métere . . . . . 75 kr.

Ezen selymekből kívánatra vidékre mintákat szivesen küldünk.

Ágy-, asztalterítő-, szőnyeg- és függönyökben nagy raktár állandóan.

Külön kelengye- és fehérnemű-osztály.

Nagy szőrmé raktár.

Nagy szőrmé raktár.

Kész rovatban minden szó egy-
esert beküldésnek Ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tölgy utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szakosztály: 357. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elől — avagy levélbélyegeken. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor küldendő. Az apró hirdetések díja a szavak száma szerint számított. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivánsára díjtalanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz.

szavakat valamely jelige alatt kérsenek a kiadóhivatalba, ne tessék azokról okiratokat mellékelni, mert azokról semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelöléséről számított 4 héten belül el nem vett, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Róza

kérünk még 20 fillért beküldeni.

Róza-tól

Nefelejts-nek levele van! 7006

Ma, kedden délután

a multkori időben a kapum előtt várom a Visszhangot. 7005

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-5251

Lehet az ember

akármilyen szegény, csak a szive ne legyen kemény, hanem szeretni tudjon. Hévvél, forrón és igazán, ha valaki uraim ilyen szerepre vállalkozik, kérem sziveskedjék megkeresést írni e lap kiadójába címezve „Modern asszony” jellegre a lapban jelezni. Magam 24 éves szépnek mondott barna molett asszonyka vagyok s szeretni vágyom érdeklődés nélkül, ez hirdetésem rugója! 5358

Női lélek,

hajtók, legujabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

Szép téli esthajnalok

alkalmával végzendő egészségi sétáimra, kedves és szórakoztató hölgy ismeretséget keresem! A séta ideje 6-tól 7-ig este, esetleg ha az idő kellemes, egy fél órával tovább is! Feltétlenül intelligens hölgyek ajánlásait kérem csak, mert különben célokat nem szolgálja! Magam is intelligensnek mondott 30 év körüli nőtlen ember vagyok s ezen sétáim alkalmával, intelligens partneremmel csevegni s a napi eseményeket megvitatni szeretném, hogy eszmecsere által kedélyhangulatom felelevenedjék! Természetesen csak is tisztességes barátságáról és formáról lehet szó, kalandot nem keresem s kérve kérem, hogy kalandvágyók ne is ajánlkozzanak! 5359

Valódi

francia és angol illatszerek, hölgyporok és más kosmetikai cikkek, a legdivatosabb hajtók, oldalfésűk, hajbetétek és kefeárúk Hegedüs Gyula kefe-, pipere- és illatzerkereskedésében. 5451

ALKALMAZÁST KERES.

Egy szerény igényű

fiatal özvegy nő házvezetőni állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6071

ALKALMAZÁST NYER.

Perfect gyorsíró,

aki a magyar és német nyelvet bírja, irodában alkalmazást nyerhet. Előnyben részesülnek, kik gépírást is tudnak. Dr. Mittler Lázár, ügyvéd. 6036

Egy, a jegyzői teendőkhöz

tökéletesen jártas, az iroda önálló vezetésére is képes körjegyzőségi írnok 1912. évi január hó 1-étől a mènesi körjegyzői irodában állandó alkalmazást nyer. Bővebbet Kovacsevics György körjegyzőnél. 6088

Irodai teendőkhöz jártas,

a gépírásban tökéletes férfi-munkaerő állandó alkalmazást talál a kőr. tanfelügyelőségénél. 6090

KIADÓ LAKÁS.

Lakások kiadóknak.

Kölcsey-utca 9. számú házban az emeleten két négyszobás lakás és a földszinten egy háromszobás lakás kiadóknak. Felvilágosítással szolgál Kádár úri szabó Salacz-utca 3. szám és Rothstein Mór fűszerkereskedő Szabadság-tér 3. szám. 6095

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok tűzleheltség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Lather Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Makón,

az Acsev. állomással szemben egy jóforgalmu szálloda és vendéglő, mely áll 2 ivóterem, 4 vendégszoba, kerthelyiség, pavillon és tekepályából villanyvilágítással felszerelve. Évi 18-20 ezer korona forgalommal, házzal és berendezéssel együtt kedvező feltételek mellett nyugalombavonulás miatt eladó. A ház az 1918. évi adómentes. Értekezni lehet a „Vaspálya szálloda” tulajdonosával, Makó, Állomás-tér 18. sz. 6038

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékony célú asztaltársaságok igen tisztelt vezetőségét értesíteni, hogy szegény gyermekeknek karácsonyi ajándékkul szánt cipőket a legolcsóbb árban számítjuk. Pártoljuk a helyi ipart! Aradi Cipészek Termelő Szövetkezet, mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja. 3451

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szives figyelmét felhívom Arad, Forray-utca, gr. Hunyady-palotában megnyitott és modernül berendezett női kalap divattermemre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árban kaphatók. Kiténő tisztelettel Havas Gizella. 4931

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv- és papír kereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Czipő cecassio

leszállított árakkal Klein József czipőüzletében Petőfi-utca. Város, és megyei telefon 826. szám. — Ugyanott a műhely részére egy tanuló felvétetik. 3725

Ingusz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése csak a Weitzer János utcában létezik. A két üzlet egyesített raktárát igen olcsón árusítja. Karácsonyra a legelőnyösebb bevásárlási forrás. 555

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

Igenszép próza és leher szálló eladó. Kilója 1-20 K. Rozsnyayéknál. 6098

Karácsonyi és újévi

szükségletek, névjegyeket, irodai cikkek, dísz levélpapír 40 f-től, 1000 féle szemkápázató karácsonyfadíszek, csodagyertyák, társasjátékok, bélyeg-, fénykép- és levelező lap albumok imakönyvek-fatárgyak festésre, mesés és képeskönyvek legolcsóbban beszerezhetőek. Krausz Paulin könyv- és papirkereskedés. színházépület. 4817

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Menyasszonyi kelengyék

óriási választékban és legolcsóbban beszerezhetőek. Tombolatárgyak mélyen leszállított árban kaphatók Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és diszmiáru üzletében Aradon Andrassy-tér 20. 4801

1 korona 90 fillér

100 kiló száraz rövidre aprított tűzifa Dengl fatelep, Kossuth utca végén. Telefon 674. 6097

Halló! Halló!

Hova oly gyorsan, a Gambrinusba jó kanári madárért. 7009

Spanyol-csemegeállító

mézédes, gyönyörű minőség 5-70, kaliforniai csemegealma 5—, amerikai Baldwin-alma 4-20 koronáért szállít ctkilós postacsomagban, bérmeníve, utánvétellel S. Sandberg, Berlin 25. Kaiser Wilhelmstr. 18 p. 6098

Frissen beöntött

kóser orth. zsir bármily mennyiségben eladó Rosner Zsigmond vendéglősnél Szt. Pál-utca 2. alatt. 7005

Sárga Orplington-kakások

és tojók kaphatók Körmöczy Illés erdészeti altiszténél, Csálai nagydőnl. 7010

Cocus lábtörők,

cocus szőnyeg, fürdő gyékények és más háztartási cikkek nagy választékban és legolcsóbban Hegedüs Gyula üzletében, Arad, Andrassy-tér 16. 5451

KÜLÖNFÉLE.

Átadó

I-és emeleti páholy, 1. számú, jobboldal, B. bérletre. 6072

Ügyes kárpitós

ajánlkozik e szakmába bármily kárpitós munkák pontos és kiténő elvégzésére, ugy saját műhelyében, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemlés nélkül. Stáhl M., Thököly tér 7. sz. 2237

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-5251

Épület és díszmű bádógos munkákat legjutányosabban készít ugy helyben, mint vidéken Diamantlenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

Férges baromfi élek

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szeretől. Siker garantálva. II-5251

SÜRGÖNY!!!

Smirgli summi megérkezett 10, 20 és 70 filléres darabokban!

SÜRGÖNY!!!

Legszébb karácsonyi és ujévi ajándék egy jó zseb kés!

N Á D E R J.

késmüves

7000

ARAD, Minorita-palota.

Alapított 1860.

Olcso árért kaphatók a legjobb minőségű zsebkészek, konyhakészek, evőeszközök és kanalak, továbbá hajvágógépek, ollók, borotvák és borotva-készülékek. o o o

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

INGATLAN.

Demeter-utca 7a.

ujjonnan épült ház könnyű feltételek mellett eladó. 6034

Kitűnően jövedelmező

kisebb sarok bérház bármilyen üzletnek alkalmas, a Szabadságtér mellett, 15.000 forintért eladó. Sim a kiadóban. 6083

Eladó ház.

Aradon, az Asztalos Sándor-utca 4. számú ház folyó évi december hó 22-én birói árverésen eladatni fog. Bővebbet Bánfi Sándor zárgondnoknál. 6026

Demeter-utca 18/b. számú

ujjonnan épült ház eladó. Bővebbet Demeter-utca 103/b. szám alatt. 7012

A legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándékok megérkeztek: 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Válódi tajték és borostyán különlegességek a legnagyobb választékban kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan szállítottak. Alapított: 1869.

Csillárok,

Villamos felszerelés legolcsóbban

Diamant-nál

Atsól Páter-utca 2. (székhely)

Szerbiában létesült, gőzerőre berendezett KAPTAFAGYAR

üzemvezető-elő munkást

keres, ki e szakmában kellő gyakorlattal bír és az üzem vezetésére hivatottságot érez. Fizetés egyelőre havi 400 frank. Ajánlatok „SZ. M. 905.” jellegre Bloc (ner J. hirdető irodájába, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4., küldendők. 6716

Karácsonyi ünnepekre ruhákat gyorsan, jutányos árák mellett

fest tisztít

5875

Zsunkán Jenő Aradon, József főherceg ut 9. szám.

Fábián és Társa

Arad, Furray-utca 8. Román templom-épület. Városi és megyei telefon 494.

Legszébb és legjobb karácsonyi és ujévi ajándék, egy jó, finom

varrógép, kerékpár vagy egy szép

Gramofon (beszélő-gép).

kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett jótállással.

Ugyanott egy romi flu boltiszolgónak felvételik. 7001

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszert, briliáns és gyémánt ékszert vagy pontosan járó zseborát akar venni

karácsonyi és ujévi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Furray-utca

ZINNER

VILMOS 8102

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

Beleket

száraz és sóst megszárósok és hentesek részére ajánlom legolcsóbb :: napi áron ::

Klein Gábor

bétkereskedő 6096 Boczkó utca 11. szám.

Nagymennyiségű maculatura

eladó.

Jutányos áron

eladó.

APOLLO SZINHÁZ.

December 19., 20.

Az elhagyott szerető boszuja

Szenzációs társadalmi dráma.

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

ajánlom a legmodernebb angol és francia szabásu

FÜZŐIMET

Készítek pongyola, has és halsont nélküli fűzőket a legújabb módszerrel. Elfogadom fűzők tisztítását és alakítását.

Ernyőkülönlegességek és választékban. Ernyőjavításokat ugyszintén áthuzatokat olcsón és pontosan eszközlök. 5646

VARGA D. DANI

fűző- és ernyőkészítő ARAD, Andrassy-tér 20. Telefon 808.

FISCHER SIMON

nagyáruháza a Szabadság-téren!!

Kérelem a közönséghez

Az e héten várható nagyobb forgalom miatt, kérem mélyen tisztelt vevőimet, sziveskedjenek bevásárlásra lehetőleg

992

 a délelőtti órákat

is felhasználni. — Jóllehet karácsonyi tárlaton könnyen áttekinthető és az egyes árucikkek külön csoportokba vannak osztva, személyzetemet is megerősítettem, nemkülönben minden tárgyon az ár is látható mindazonáltal kellő időbeosztása

 sim a és figyelmes

kiszolgálást elősegitené.

Kedvező vételt boldog karácsonyhoz kíván.

Fischer Simon nagyáruháza, Arad, Szabadság-tér.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája, könyvkötészete és betűtömöntődéje.

A karácsonyi és ujévi ünnepek =

közeledtével felhívom a vevő közönség figyelmét saját készítményü

női s gyermekruha üzletemre

kosztümök, pongyolák, aljak és blousok, valamint gyermekruhák készen és mérték után a legolcsóbban szerezhetők be.

Kiváló tisztelettel

5869

Stern Cecilia, Arad

Forrai-utca 2. szám.

Kosztümök mérték után 12 óra alatt
ugyszintén gyászruhák 4 óra alatt
készülnek.

Igaz Sándor

ékszerüzlete Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota.

Karácsonyi ajándéku

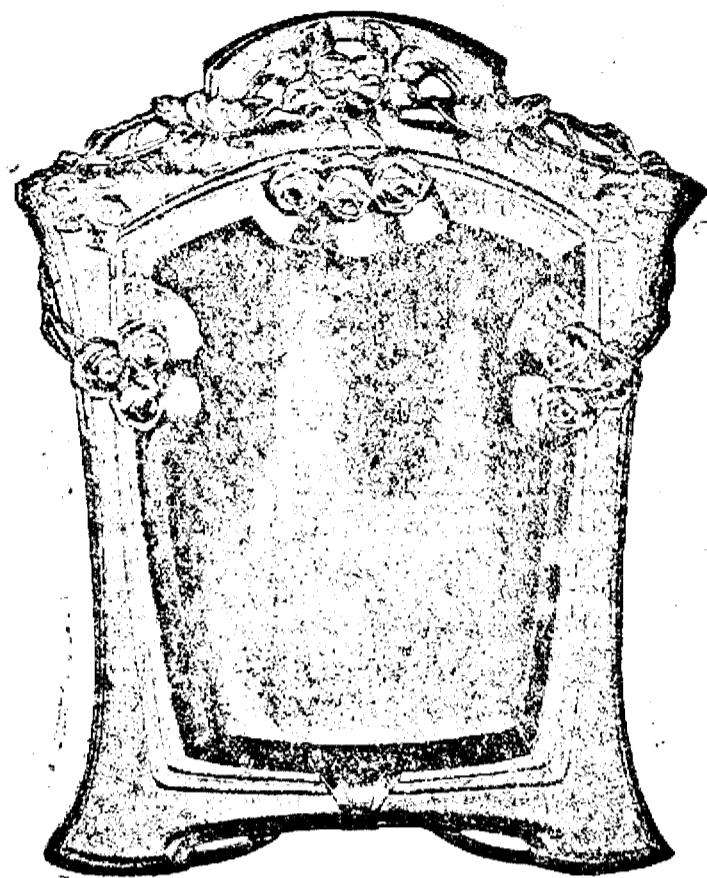
ajánlja dusan felszerelt raktárát, gyémánt, briliáns, arany, ezüst ékszerekben, ezüstneműekben.

Hárfahangu, harangütésű inga- és álló órákban.

Külön helyiségben elsőrendű china-ezüst áruk.

Szolidan szabott áruk. Telefon 321. Alapítva 1902-ben.

5927

Lányi Marczell

cipőraktára

5808

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Ajánlja elegáns utcai, estélyi és vadász cipőit, valamint a hirneves

„Kobrak“-cipőket

melyek minden kivitelben állandóan nagy választékban kaphatók.

A külön olcsó áruosztályban nagy cipő-occassio vásár.

Telefon: 429.

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓS-féle IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat reáliskolát, vagy hat polgári iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Mindenkinek érdeke

hogy hol szerezzé be olcsón és jó minőségben a közelgő karácsonyi ünnepre cipőit, kalapját vagy más tridivat szükségletét, a köztudatban levő

Iványi Menyhért

cég Aradon, a Forrai-utcában az egyedüli, ahol a

legolcsóbban lehet vásárolni

mert angol kemény kalap 5 kor. Férfi zsevró bergst. 10 kor., gombos 12 kor. Női alkalmi félcipők már 5 koronától kezdve.

Fehérnemű és nyakkendő nagy választék. 4011

Költözők figyelmébe!

Világos világítási berendezésekkel

csillárokkal

együtt kedvező áron felállításuk mellett szívesen szolgálnak.

KOCH DÁNIEL

Világosság és telefonberendezési vállalat. Arad, Deák Ferencz u. 42.

Karácsony és újévre nagy árengedmény!

Ha olcsón akar vásárolni

ugy keresse fel okvetlen mielőbb.

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt, hol legújabb divatu női és gyermek felöltők és szőrmeáruk óriási választékban feltűnő olcsó árban kaphatók.

Ezelőtt Bolezni Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-üzlete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések legújabb francia vagy amerikai fazonban, legszebb kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Saját készítményű czipóraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczky M. I.

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-szükségletét beszerezné felkeresni vételkény-szer nélkül

Vogel László

művészi és ékszerész üzletét

Veszek zálogcédlát, tört aranyat vagy más tárgyakra becserelem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4091

Színes és fehér himzések ugyiszintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Karácsonyi és újévi ajándéknak nagyon alkalmas finom vászon zsebkendők, slingelt vagy aszurozott széllel, himzett sarkokkal tetszés szerinti monogrammal 80 krajcárért kapható. Óriási választék.

GARAI MÁRÓLY

RÉZ ÉS VASÉPÍTŐ GYÁRA ARADON JÓZSEF-FŐHERCEG-ÚT 11 TELEFON 847.

5371

VÁRHOL LÁSZLÓ

ALAPITTATOTT 1889.

Várhoz László

uri és női cipész Arad, Weitzer János-utca 3. sz. (Minorita-palota.)

Elvállalja minden e szakba vágó legújabb divatszerinti

férfi-, női- és gyermek-cipők

készítését fájós lábakra is, pontos kivitelben jutányos árért. Készít továbbá bármely fegyvernemhez tartozó önkéntes urak részére előírással cipőket a legjobb minőségű bőrből. Ortopéd-cipők és vidéki megrendelések 24 óra alatt készülnek. A lugosi honvédezed tisztikarának szállítója. B. pártfogást kér. 3951

VÁRHOL LÁSZLÓ.

!! Hatóságilag engedélyezett kiárúsítás !!

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület.

E héten igen nagy olcsósági vásár u. m.: kitűnő női fekete trico keztyűk 20 krajcár, barchet és tennis blousok 150 frt, női szövet aljak, igen jó szabás 2-25 frt, szőrme boák 2-25 frt.-tól kezdve gyári árban. 5033

Óriási választék mindenféle karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkekben. Szőnyeg, függöny, ágyterítők mesés olcsó árakban. Kitűnő glace bőr keztyűk minden színben, fehér és fekete 75 krajcár.

Tiszta selymek most 85 krajcár. Gyermek keztyűk 65 kr. Reform fűzők 9 forint helyett 7 forint.

Csipke gallérok 15 krajcár.

120 cm. széles szövetek 47 kr.-tól kezdve.

Maradékok meglepő olcsó árakban.

Vászonmaradékok 28, 30, 32, 35 krajcár.

ezelőtti árak 45 és 50 krajcár.

6040 **A Forray-utcában**
Nagy karácsonyi occasio-árúsítás.

Jankovits György

divatüzletében felülmul minden eddigi ajánlatot. — Leszállított árak. — Szövetek, Flanellek, Barchettek, Zefyrek, Cretonok, Tenissek, Télikendők, Szőrme-gallérok, Karmantyuk, Cheinillakendők és Echarpok. — Maradékok félárban.

Nagy karácsonyi occasio-árúsítás.

PANKER F. VIKTOR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, ARAD. FÁCÁN-UTCA 6. SZÁM. TELEFON 590. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, am: épület vasalásokat, vaskerítéseket, sir rácsokat, takaréktűzhelyeket, acél lemez redőnyöket, vasszerkezeteket és mindennemű javításokat pontos kivitelben és jutányos áron. Költségvetéseket úgy helyben, mint vidéken díjmentesen.
A n. é. közönség b pártfogását kér kiváló tisztelettel:

5745 **PANKER F. VIKTOR.**
Jó házból való flu tanulóul felvétetik.

MOTOROS TŰZIFA FŰRÉSZELŐ GÉPEIM

a nagyközönség rendelkezésére állanak. Megrendeléseket egy őlől kezdve, Fácán-utca 6. sz. alatt, telefon 590. sz. sziveskedjenek feladni.
Kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

Figyelem a cégre!

Figyelem a cégre!

Jelentés!

A n. é. vásárló közönséget értesitem, hogy a legszebb és legizlésesebb

karácsonyi ajándéktárgyak
óriási választékban már megérkeztek.

Mindennemű játék és diszműtárgyakat december hó 15-éig feltűnő olcsó árakban árusítom, ezért saját érdeke mindenkinek, hogy hozzátartozóiknak szánt ajándék-emléket

már most mielőbb megvegye, mivel később a nagy tolongás folytán nincs módomban oly figyelemmel kiszolgálni.

Félemeleten külön átalakított helyiségeket rendeztem be, kizárólag érdekes karácsonyi tárgyakkól u. m. babák, gyermek-játékok és a legcsinosabb disztárgyakkól, vevők kényelmére külön szabott árakkal osztályozva, már 5, 16, 25, 45 és 90 krajcárért. 5680

Minden vevőnek ingyen fényképnagyítás

Szives pártfogást kér

REICH EL., Színházi Versenybazár.**Gyors és pontos kiszolgálás!****MÜLLER J. ÉS FIA**

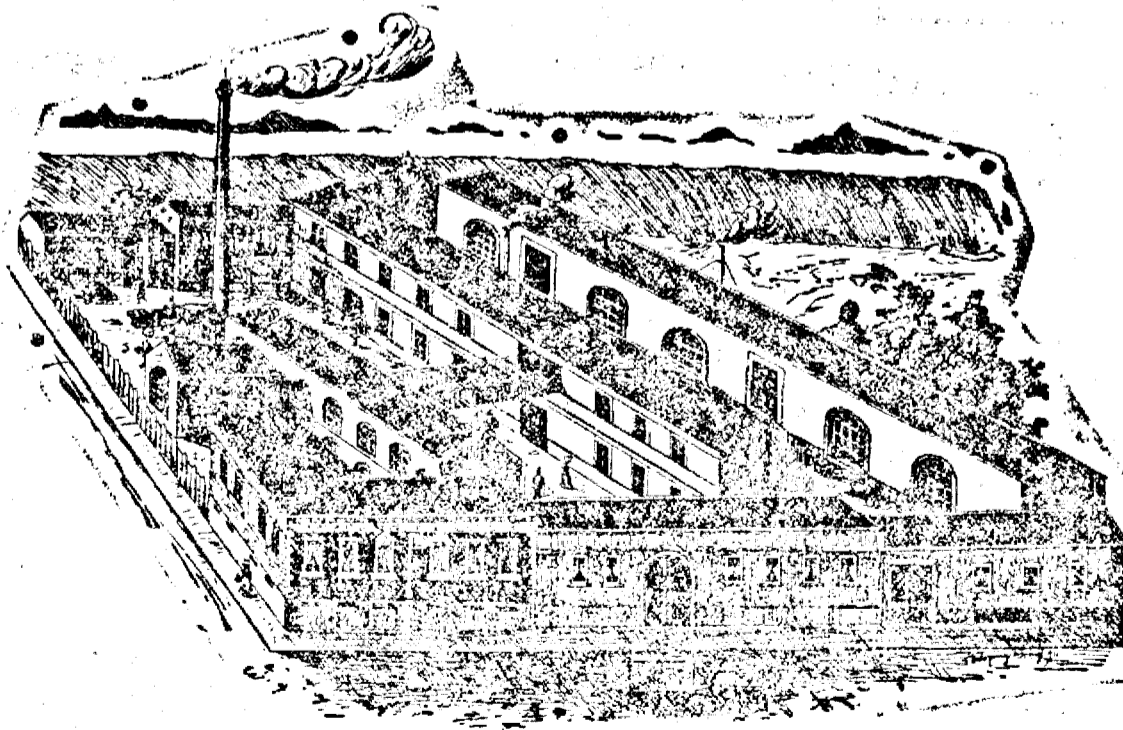
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapított: 1858.

Telefon szám 459.

Mindennemű
férfi és női felöltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

ingeket, gallé-
rokat, kezelő-
ket, házi ruhát,
kelengyeket stb.
hófehérén
(minden maró-
szer kizárása-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybell gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szives pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.****Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.**

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Mello Imre

okleveles
kőművesmester
értesíti Arad város és
vidéke közönségét, hogy

építészeti irodáját

hol elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: **épületek tervezését és annak hivitelét** f. évi december 15-én Fejéze-utca 7a. sz. alól

Illés-utca 21.b. sz. alá (Novák-ház) helyezi át.

Telefon 666. szám.

Telefon 666. szám.

Villanyerőre berendezett fűszer malom.

Elfogad: bors, szegfűbors és fehér bors darálását különként 16 fillérért, fahéj és szegfűszeg darálását 26 fillérért.

Ugyanezen cikkek egészben és tisztán darálva jutányos árral kaphatók.

Schulik Lajos, 5973

fűszermalma Arad, Csiky Gergely-u. 10 a.

Izletes és tápláló a

„Dózsakenyér”

Telefon szám 857. 5859

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Andrassy-tér 20. szám alatt** raktáron levő cikkeket minden elfogadható árban árusítom, csak rövid ideig; u. m. **ruhaszövetek, barchet, kreton, csipke, béles és rövidárúk.**

Ez alkalmat különösen ajánlom szabók és szabónők figyelmébe!!

Vételkényszer nélkül bárki meggyőződhet!

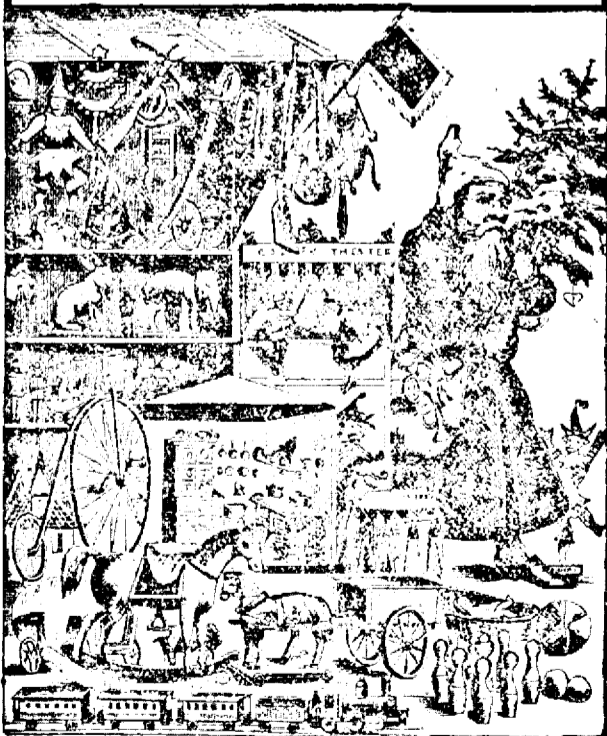
Kiváló tisztelettel:

Kádár Gyula.

5980

Legelőszőbb bevásárlási forrás!

Zimmermann Ignác

Pathé grammophonok és lemezek

tü nélkül nagy választékban, legalkalmasabb

karácsonyi és ujévi ajándéktárgyak

kaphatók

Zimmermann Ignác

norinbergi, diszmű, férfidivat és játékaru üzletében

Aradon, Szabadság-tér 21. szám

a színházzal szemben. 5899

Óriási választék társasjátékokban, gőzgépekben és laternamagicákban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltelek!

SZOLID ÉS PONTOS MÉRÉS ÉS ÉRTÉKELÉS!

Mindenféle vidonságok!